

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS on valtioneuvoston eduskuntavaalikaudeksi asettama pysyvä parlamentaarinen komitea, joka hallinnollisesti toimii puolustusministeriössä. Parlamentaarisesti nimettyjen jäsenten lisäksi suunnittelukunnassa on jäsenet valtioneuvoston kansliasta, ulkoasiainministeriöstä, sisäministeriöstä, puolustusministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Pääesikunnasta, Yleisradiosta, STT Suomen tietotoimistosta, Suomen Journalistiliitosta, Medialiitosta, Maanpuolustuskorkeakoulusta sekä Rauhan- ja konfliktitutkimuskeskuksesta.

MTS selvittää muun muassa suomalaisten turvallisuuspoliittisia mielipiteitä ja asenteita sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Vuosittain MTS tekee ainakin yhden laajan, koko Suomen aikuisväestön kattavan haastattelututkimuksen. Kysymykset liittyvät ulko- ja turvallisuuspolitiikan teemoihin sekä maanpuolustukseen. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan jo 1960-luvulta lähtien. MTS:n tekemät mielipidetutkimukset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä.

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta

postiosoite: PL 31, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Puolustusministeriö
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
sihteeristö: 0295 140 620, 0295 140 621
valtioneuvoston vaihde: 0295 16001
www.defmin.fi/mts

MTS

SUOMALAISTEN MIELIPITEITÄ ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIIKASTA, MAANPUOLUSTUKSESTA JA TURVALLISUUDESTA

MAANPUOLUSTUSTIEDOTUKSEN SUUNNITTELUKUNTA

Tiedotteita ja katsauksia
Marraskuu 2018

1/2018

MTS Tiedotteita ja katsauksia 1/2018

**Suomalaisten mielipiteitä
ulko- ja turvallisuuspolitiikasta,
maanpuolustuksesta ja turvallisuudesta**

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta

Puolustusministeriö

ISBN Nid.: 978-951-663-028-4

ISBN PDF: 978-951-663-029-1

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2018

SAATTEEKSI

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Mukana oli myös kysymyksiä turvallisuuteen ja turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä ja turvallisuuden kehittämisestä seuraavan viiden vuoden aikana, sekä huolta aiheuttavista tekijöistä. Uusi kysymys liittyy puolustustarvikkeiden vientiin. Kysymyksiä oli kaikkiaan 18, joista yksi uusi.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Se toteutettiin omnibustutkimuksen osana henkilökohtaisina haastatteluina. Kaikkiaan haastateltiin 1034 henkilöä. Suurin osa haastatteluista tehtiin haastateltavien kotona, halkeissa haastateltiin 313 henkilöä. Tutkimuksen kohderyhmä oli 15–79-vuotias väestö lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä ovat ikä-, sukupuoli-, alue- ja kuntatyyppijakautuma. Haastatteluja tehtiin paikkakunnilla, joista kaupunkeja oli 54 ja muita kuntia 35. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15–79-vuotiasta väestöä tuhansina (SVT 31.12.2017).

Haastattelut tehtiin 21.9.–7.10.2018. Tutkimuksen virhemarginaali on 3,2 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Puoluekantaa taustamuuttujana tarkasteltaessa on otettava huomioon, että koska suurten puolueiden kohdalla virhemarginaali on pienempi, näistä saadaan luotettavampia tietoja kuin pienistä puolueista, joiden kannattajia on otoksessa vähän.

Tutkimuksessa kysyttiin: ”Mitä puoluetta äänestäisitte, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt?”. Haastateltavista ilmoitti puoluekantansa 68 prosenttia (699 henkilöä),

ja sen jätti kertomatta 32 prosenttia (335 henkilöä). Vuonna 2017 puoluekantansa ilmoitti 67 prosenttia ja sen jätti ilmoittamatta 33 prosenttia vastaajista.

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssa. Osa kysymyksistä muodostaa yhtenäisen aikasarjan vuodesta 1964. Niiden laadinnasta vastaavat MTS:n tutkimus- ja työjaostot. Raportin on valmistellut työjaostolle MTS:n tutkimusjaosto.

Tämän tutkimuksen, kuten aiempienkin, data-aineisto on Tampereen yliopiston yhteydessä sijaitsevassa yhteiskuntatieteellisessä tietoaarkistossa (www.fsd.uta.fi).

MTS:n raportit ovat nettisivuillamme suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä (www.defmin.fi/mts).

Ruotsissa Myndighet för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) tekee vastaavia mielipidetutkimuksia. Viimeisin julkaistiin vuoden 2017 tammikuussa. Se on luettavissa osoitteessa: <https://www.msb.se/sv/Produkter--tjanster/Publikationer/Publikationer-fran-MSB/Opinioner-2017--allmanhetens-syn-pa-samhallsskydd-beredskap-sakerhetspolitik-och-forsvar/>

Myös Norjassa Folk og Forsvar tekee vuosittain mielipidemittauksia turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Viimeisin julkistettiin elokuussa 2018. Se on osoitteessa: <http://www.folkogforsvar.no/meningsmalinger/meningsmalinger-2018>

MTS:n tutkimustulokset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä. Niitä lainattaessa on mainittava, että kyseessä on MTS:n tutkimus.

Sisältö

SAATTEEKSI	3
Johdanto	7
Maanpuolustustahto laskenut	9
Henkilökohtainen maanpuolustustahto vahva	11
Yleisen asevelvollisuuden tuki laskenut viime vuodesta	11
Nykyinen asevelvollisuusmalli nähdään edelleen parhaana Suomen puolustusjärjestelmälle	13
Yleisen kansalaispalveluksen suosio kasvanut	14
Naisten luottamus ulkopolitiikan hoitoon heikentynyt	14
Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus ennallaan	15
Epätietoisuus Suomen Nato-jäsenyydestä kasvanut	15
Luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen ennallaan	16
Turvattomuuden tunne vähentynyt	17
Suomen osallistuminen pohjoismaiseen ja EU:n puolustusyhteistyöhön lisää	
Suomen ja suomalaisten turvallisuutta	17
Euroopan unioni, YK ja Etyj vaikuttavat myönteisesti Suomen turvallisuuteen	18
Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon laskenut	19
Puolustustarvikkeiden vienti nykysäänöillä saa kannatusta	20
Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön suhtaudutaan myönteisesti	21
Sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla ei arvioida muuttuvan	21
Tuki puolustusmäärärahojen korottamiselle vähentynyt	22
Ilmastonmuutos, kansainvälinen terrorismi ja maailman pakolaistilanne aiheuttavat eniten huolta	23
MTS:n tutkimusjaosto 2015–2019	24
Jaostokohtaiset asiantuntijat	24
MTS:n puheenjohtajat	24
Sihteeristö	24

Johdanto

MTS:n vuoden 2018 mielipidetutkimuksessa on monen kysymyksen osalta muutoksia verrattuna edelliseen vuoteen. Joidenkin kysymysten kohdalla muutokset ovat melko huomattavia. Tämä kysely ei kerro sitä, mistä muutokset mahdollisesti johtuvat. Tulevat kyselyt näyttävät, mihin suuntaan nyt näkyvät muutokset kehittyvät.

Maanpuolustustahto- kysymykseen vastasi nyt myöntävästi kaksi kolmesta, 66 prosenttia. Laskua vuoden takaiseen on kuusi prosenttiyksikköä. Edellisen kerran alle 70 prosentin tulos on saatu 29 vuotta sitten, vuonna 1989, jolloin myöntävän vastauksen antoi 67 prosenttia.

Nykyisenkaltaista yleistä asevelvollisuusjärjestelmää tukee kolme neljästä, 74 prosenttia. Viime vuoteen verrattuna sen tuki on laskenut seitsemän prosenttiyksikköä. Eniten tuki on laskenut 15–34-vuotiaiden keskuudessa. Vuonna 2015 on edellisen kerran saatu samankaltainen tulos kuin nyt.

MTS esitti nyt kolmannen kerran kysymyksen suhtautumisesta sekä miehiä että naisia koskevasta yleisestä kansalaispalvelusta, jonka voisi suorittaa joko siviilipalveluna tai varusmiespalveluna. Yli puolet suhtautuu malliin myönteisesti, kolmannes kielteisesti, ja loput eivät osaa sanoa kantaansa. Vuodesta 2010 suhtautuminen on muuttunut myönteisemmäksi.

Kolme neljästä, 75 prosenttia, pitää puolustuspolitiikkaa hyvin hoidettuna. Viime vuodesta naisten luottamus puolustuspolitiikan hoitoon on heikentynyt kahdeksan prosenttiyksikköä, miesten luottamus on säilynyt ennallaan.

Ulkopolitiikan hoitoa pitää hyvänä 70 prosenttia, naisten luottamus myös ulkopoliitiikan hoitoon on heikentynyt viime vuodesta, kuusi prosenttiyksikköä, kun miesten luottamus on säilynyt ennallaan.

Suomen Nato-jäsenyyteen suhtautuu kielteisesti nyt 59 prosenttia, vuosi sitten 62 prosenttia. Viidennes, 20 prosenttia, haluaa Suomen liittymistä Natoon, vuosi sitten 22 prosenttia. Kantaansa ei osaa sanoa viidennes, 21 prosenttia, viime vuonna 17 prosenttia.

Uutena kysymyksenä oli tänä vuonna suomalaisten yritysten puolustustarvikevientiin liittyvä kysymys. Puolet, 49 prosenttia, on sitä mieltä, että puolustustarvikkeiden vientiä voidaan harjoittaa nykykäytäntöjen ja -sääntöjen mukaisesti. Lähes kolmannes, 31 prosenttia, naisista yli kolmannes, 39 prosenttia, on lupaharkinnan tiukentamisen kannalla.

Kaksi kolmesta, 65 prosenttia, katsoo Euroopan unionilla olevan myönteinen vaikutus Suomen turvallisuuteen, vuosi sitten tätä mieltä oli 60 prosenttia. Lähes yhtä moni, 64 prosenttia, katsoo YK:n vaikuttavan myönteisesti Suomen turvallisuuteen, vuosi sitten 61 prosenttia.

Suurimmaksi huolen aiheeksi nousi ilmastonmuutos, nyt yhdeksän kymmenestä tuntee huolta ilmastonmuutoksesta, viime vuonna 75 prosenttia.

Maanpuolustustahto laskenut

Kaksi kolmasosaa, 66 prosenttia (72% v. 2017) on sitä mieltä, että jos Suomeen hyökätään, niin suomalaisten on puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta. Miehistä näin ajattelee 70 (79%) ja naisista 62 prosenttia (66%).

Alle 25-vuotiaista tätä mieltä on 49 prosenttia (66% v. 2017), 25- 34-vuotiaista 62 (66%), 35-40-vuotiaista 69 (73%) ja 50-79-vuotiaista 72 prosenttia (76%).

Keskustan kannattajista myönteisesti vastaa 80 prosenttia (73% v. 2017), perussuomalaisten 73 (82%), SDP:n 71 (68%), kokoomuksen 65 (80%), vasemmistoliiton 55 (67%) ja vihreiden kannattajista 36 prosenttia (65%).

Kielteisesti kysymykseen vastaa 23 prosenttia (22% v. 2017), naisista 23 (25%) ja miehistä 22 prosenttia (19%).

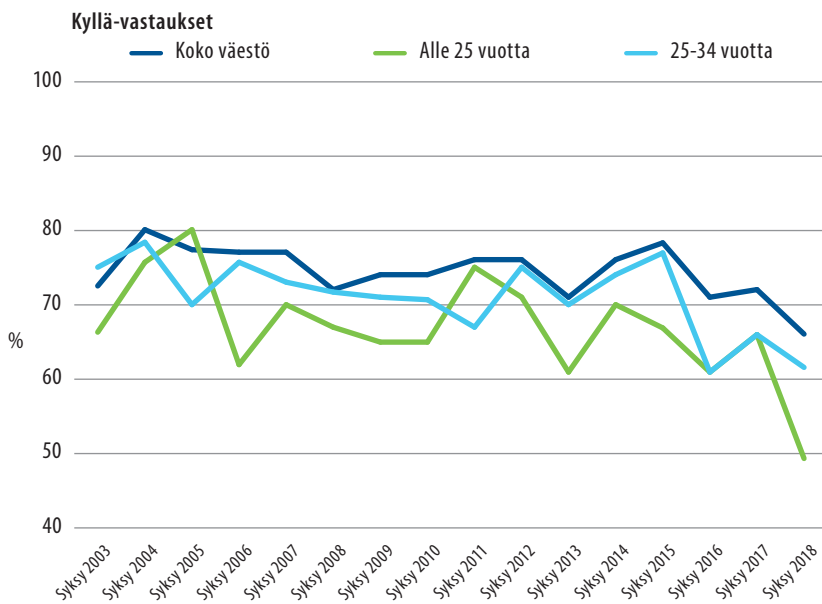
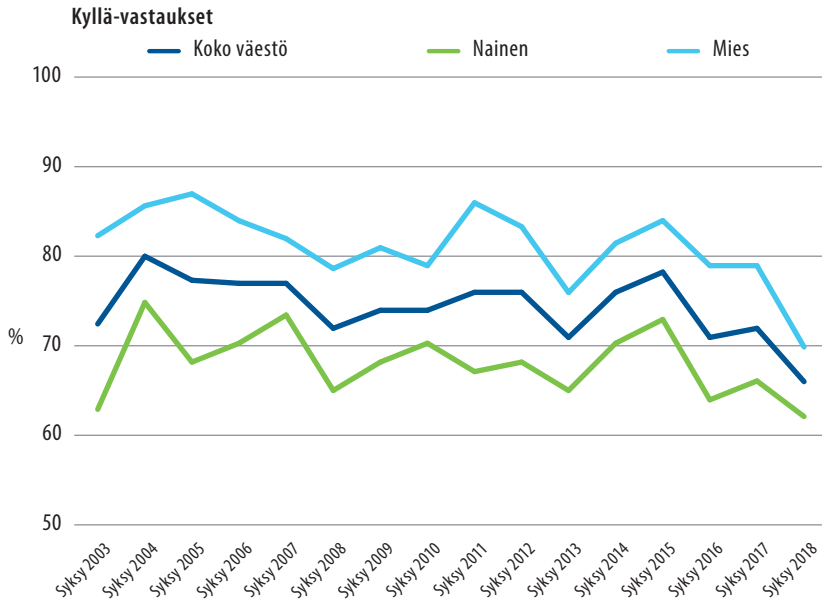
Alle 25-vuotiaista tätä mieltä on 38 prosenttia (29% v. 2017), 25-34-vuotiaista 28 (28%), 35-49-vuotiaista 19 (23%) ja 50-79-vuotiaista 18 prosenttia (17%).

Vihreiden kannattajista kielteisesti vastaa 49 prosenttia (28% v. 2017), vasemmistoliiton 30 (24%), kokoomuksen 24 (18%), perussuomalaisten ja SDP:n 21 (15% ja 25%) ja keskustan kannattajista 15 prosenttia (24%).

Kantaansa ei osaa sanoa 11 prosenttia (6% v. 2017), naisista 14 (10%) ja miehistä kahdeksan prosenttia (2%). *(kuviot 1 ja 2)*

Kuvio 2A ja 2B Maanpuolustustahto

"Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestäänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?"

Henkilökohtainen maanpuolustustahto vahva

Kysymykseen, jos Suomeen hyökätään, niin olisitko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan, vastaa myöntävästi 84 prosenttia (87% v. 2017), miehistä 89 (90%) ja naisista 80 prosenttia (84%).

Kielteisesti kysymykseen vastaa 10 prosenttia (10% v. 2017), naisista 13 (13%) ja miehistä seitsemän prosenttia (8%). Kantaansa ei osaa sanoa kuusi prosenttia (3%).
(kuviot 3 ja 4)

Yleisen asevelvollisuuden tuki laskenut viime vuodesta

Nykyistä, miehiä koskevaa yleistä asevelvollisuutta tukee kolme neljästä, 74 prosenttia (81% v. 2017), naisista 75 (80%) ja miehistä 72 prosenttia (81%). Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on 84 prosenttia (88%), 35-49-vuotiaista 75 (76%), 25-34-vuotiaista 58 (71%) ja 15-24-vuotiaista 56 prosenttia (77%).

Keskustan kannattajista asevelvollisuusjärjestelmää tukee 91 prosenttia (97% v. 2017), perussuomalaisten ja SDP:n 81 (84% ja 77%), kokoomuksen 77 (84%), vasemmistoliiton 55 (67%) ja vihreiden kannattajista 51 prosenttia (67%).

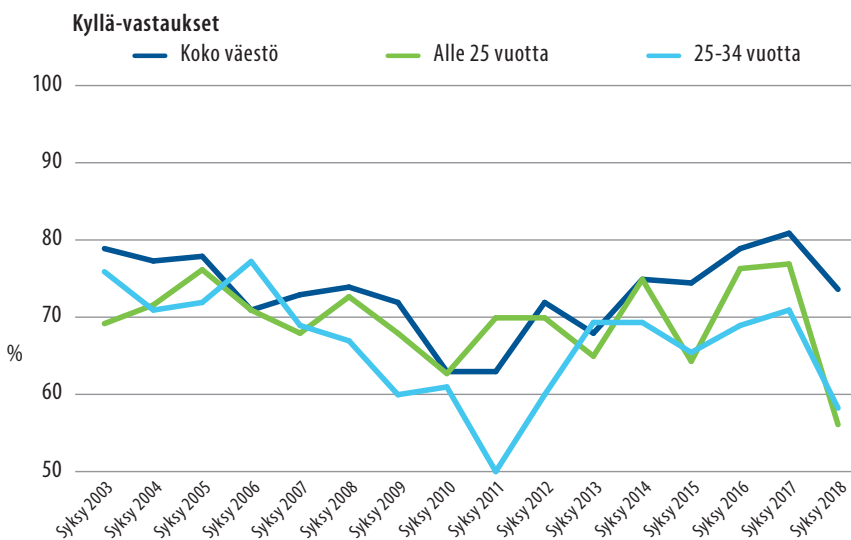
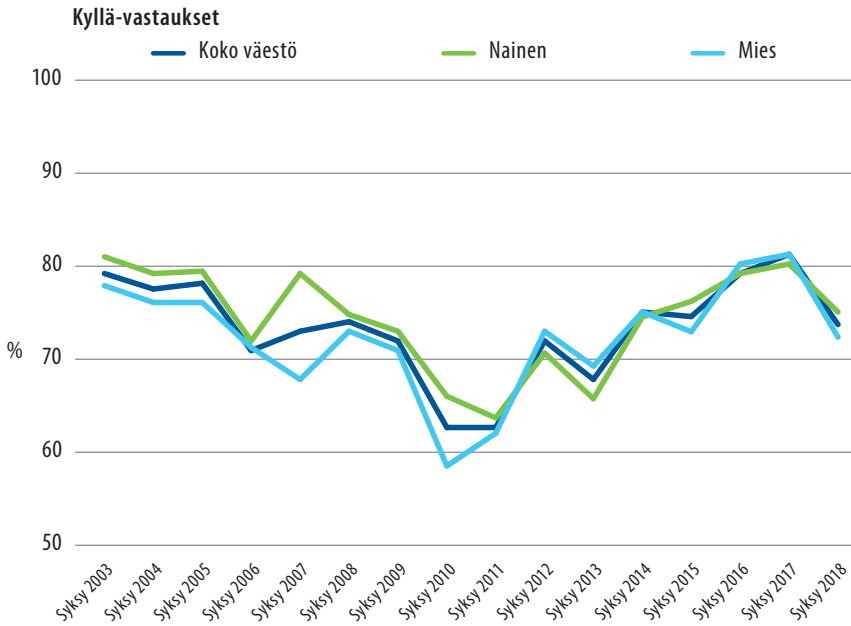
Nykyistä valikoivampaan varusmiespalvelukseen siirtymistä tukee 13 prosenttia (9% v. 2017), miehistä 13 (9%) ja naisista 12 prosenttia (9%). Alle 25-vuotiaista tätä mallia tukee 21 prosenttia (10%), 25-34-vuotiaista 20 (11%), 35-49-vuotiaista 13 (10%) ja yli 50-vuotiaista seitsemän prosenttia (8%).

Valikoivuuden lisäämistä tukee vihreiden kannattajista 28 prosenttia (13% v. 2017), vasemmistoliiton 21 (16%), SDP:n 15 (17%), kokoomuksen 12 (8%), perussuomalaisten seitsemän (7%) ja keskustan kannattajista kolme prosenttia (2%).

Ammattiarmeijaan siirtymistä tukee yhdeksän prosenttia (9% v. 2017), miehistä 11 (8%) ja naisista kahdeksan prosenttia (9%). Vihreiden kannattajista ammattiarmeijaa kannattaa 17 prosenttia (18%), vasemmistoliiton 16 (16%), perussuomalaisten 11 (8%), kokoomuksen kahdeksan (8%), keskustan kuusi (0%) ja SDP:n kannattajista kolme prosenttia (6%). Kantaansa ei osaa sanoa neljä prosenttia (1% v. 2017).
(kuviot 5 ja 6)

Kuvio 6A ja 6B Yleinen asevelvollisuus

"Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja jolloin reservin määrä supistuisi, vai kokonaan siirtyä palkattuun, henkilömäärältään pienempään ammattiarmeijaan?"

Nykyinen asevelvollisuusmalli nähdään edelleen parhaana Suomen puolustusjärjestelmälle

Kolmatta kertaa kysyttiin nyt mihin Suomen puolustusjärjestelmän tulisi perustua. Vaihtoehtoina kysymyksessä ovat: 1. nykyisenkaltainen miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus ja naisten vapaaehtoinen asepalvelus, 2. sekä miehiä että naisia koskeva yleinen asepalvelus, 3. sekä miehiä että naisia koskeva vapaaehtoinen asepalvelus ja 4. ammattiarmeija.

Nykyistä asevelvollisuusmallia pitää parhaana yli puolet, 59 prosenttia (65% v. 2017), miehistä 61 (63%) ja naisista 57 prosenttia (66%). Yli 50-vuotiaista tätä mieltä on 69 prosenttia (70%), 35-49-vuotiaista 60 (65%), 25-34-vuotiaista sekä 15-24-vuotiaista 45 prosenttia (56% ja 57%).

Keskustan kannattajista nykymallia pitää parhaana 82 prosenttia (87% v. 2017), SDP:n 70 (61%), kokoomuksen 66 (73%), perussuomalaisten 60 (68%), vihreiden 47 (41%) ja vasemmistoliiton kannattajista 34 prosenttia (55%).

Sekä miehiä että naisia koskevaa asevelvollisuutta tukee 17 prosenttia (16% v. 2017), naisista 18 (15%) ja miehistä 16 prosenttia (18%). Eri ikäryhmien välillä ei tässä ollut merkittäviä eroja.

Vasemmistoliiton kannattajista sekä miehiä että naisia koskevaa asevelvollisuutta tukee 34 prosenttia (17% v. 2017), vihreiden 16 (28%), kokoomuksen 15 (16%), keskustan ja perussuomalaisten 12 (8% ja 14%) ja SDP:n kannattajista 11 prosenttia (15%).

Sekä miehiä että naisia koskevaa vapaaehtoista asepalvelusta pitää parhaana mallina 13 prosenttia (11% v. 2017), naisista 14 (11%) ja miehistä 12 prosenttia (10%).

Vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on 21 prosenttia (22% ja 12%), SDP:n 16 (17%), perussuomalaisten 15 (5%), kokoomuksen yhdeksän (6%) ja keskustan kannattajista yksi prosenttia (2%).

Ammattiarmeijan kannalla on kahdeksan prosenttia (7% v. 2017), miehistä 10 (8%) ja naisista kuusi prosenttia (7%).

Kantaansa ei osaa sanoa kolme prosenttia (1% v. 2017), naisista neljä (1%) ja miehistä yksi prosentti (1%). *(kuvio 7)*

Yleisen kansalaispalveluksen suosio kasvanut

MTS on kysynyt vuosina 2008, 2010 ja 2018: *”Miten suhtaudutte siihen, että Suomessa siirryttäisiin sekä miehiä että naisia koskevaan yleiseen kansalaispalvelukseen, joka voitaisiin suorittaa joko siviili- tai varusmiespalveluksena?”*

Yli puolet, 55 prosenttia (45% v. 2010), suhtautuu yleiseen kansalaispalvelukseen myönteisesti, miehistä 56 (45%) ja naisista 53 prosenttia (44%).

Perussuomalaisten ja vihreiden kannattajista myönteisesti suhtautuu 64 prosenttia (48% ja 48%), vasemmistoliiton 58 (41%), SDP:n 55 (48%), keskustan ja kokoomuksen kannattajista 52 prosenttia (39% ja 41%).

Kielteisesti tähän malliin suhtautuu kolmannes, 32 prosenttia (52% v. 2010), sekä miehistä (51%) että naisista (53%).

Kokoomuksen kannattajista kielteisesti suhtautuu 37 prosenttia (58%), vasemmistoliiton 36 (59%), keskustan 35 (56%), perussuomalaisten 33 (49%), SDP:n 31 (48%) ja vihreiden kannattajista 30 prosenttia (51%).

Kantaansa ei osaa sanoa 13 prosenttia (3% v. 2010), naisista 14 (3%) ja miehistä 12 prosenttia (3%). *(kuvio 8)*

Naisten luottamus ulkopoliitiikan hoitoon heikentynyt

Suomen ulkopoliitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 70 prosenttia (73% v. 2017), miehistä 75 (73%) ja naisista 66 prosenttia (72%).

Kokoomuksen kannattajista ulkopoliitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 83 prosenttia (87%), keskustan 82 (91%), ja SDP:n 81 (75%), vihreiden 67 (82%), perussuomalaisten 59 (50%) ja vasemmistoliiton kannattajista 51 prosenttia (71%).

Ulkopoliitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 21 prosenttia (20% v. 2017), naisista 21 (18%) ja miehistä 20 prosenttia (22%). Perussuomalaisten ja vasemmistoliiton

kannattajista näin ajattelee 35 prosenttia (42% ja 28%), keskustan 18 (3%), vihreiden 17 (8%), SDP:n 17 (23%) ja kokoomuksen kannattajista 11 prosenttia (11%).

Kantaansa ei osaa sanoa yhdeksän prosenttia (7% v. 2017), naisista 13 (10%) ja miehistä neljä prosenttia (4%). *(kuviot 9 ja 10)*

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus ennallaan

Yli puolet, 58 prosenttia (58% v. 2017), on sitä mieltä, että Suomen tulee pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana, miehistä 63 (59%) ja naisista 54 prosenttia (58%).

Yli 35-vuotiaista sotilaallisen liittoutumattomuuden kannalla on 63 prosenttia (60% v. 2017), 25-34-vuotiaista 53 (60%) ja alle 25-vuotiaista 42 prosenttia (49%).

SDP:n kannattajista sotilaallista liittoutumattomuutta tukee 71 prosenttia (69% v. 2017), keskustan 69 (69%), vasemmistoliiton 67 (68%), perussuomalaisten 54 (70%), kokoomuksen 50 (37%) ja vihreiden kannattajista 41 prosenttia (52%).

Neljännes, 25 prosenttia (29% v. 2017), kannattaa Suomen sotilaallista liittoutumista, miehistä 27 (32%) ja naisista 22 prosenttia (27%).

Alle 25-vuotiaista tätä mieltä on 36 prosenttia (35% v. 2017), 25-34-vuotiaista 24 (25%), 35-49-vuotiaista 23 (29%) ja yli 50-vuotiaista 22 prosenttia (29%).

Vihreiden kannattajista sotilaallista liittoutumista tukee 38 prosenttia (31% v. 2017), kokoomuksen 35 (52%), perussuomalaisten 25 (24%), keskustan 24 (19%), SDP:n 18 (26%) ja vasemmistoliiton kannattajista 16 prosenttia (29%).

Kantaansa ei osaa sanoa 17 prosenttia (12% v. 2017), naisista 24 (16%) ja miehistä 10 prosenttia (9%). *(kuviot 11 ja 12)*

Epätietoisuus Suomen Nato-jäsenyydestä kasvanut

Kysymykseen pitäisikö Suomen pyrkiä Naton jäseneksi, vastaa kieltävästi 59 prosenttia (62% v. 2017), miehistä 62 (63%) ja naisista 56 (61%).

Vasemmistoliiton kannattajista kieltävästi vastaa 78 prosenttia (81% v. 2017), keskustan 73 (70%), SDP:n 65 (73%), perussuomalaisten 61 (72%), vihreiden 48 (49%) ja kokoomuksen kannattajista 43 prosenttia (41%).

Viidennes, 20 prosenttia (22% v. 2017), on sitä mieltä, että Suomen tulisi pyrkiä Naton jäseneksi, miehistä 25 (26%) ja naisista 16 prosenttia (18%).

Kokoomuksen kannattajista näin ajattelee 37 prosenttia (44% v. 2017), SDP:n ja vihreiden 23 (15% ja 26%), perussuomalaisten 19 (10%), keskustan 17 (20%) ja vasemmistoliiton kannattajista kuusi prosenttia (16%).

Kantaansa ei osaa sanoa viidennes, 21 prosenttia (17% v. 2017), naisista 28 (22%) ja miehistä 13 prosenttia (12%). *(kuviot 13 ja 14)*

Luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen ennallaan

MTS on kysynyt luottamuksesta Euroopan unionin tulevaisuuteen vuosina 2005, 2016, 2017 ja 2018. Tänä vuonna yli puolet, 58 prosenttia (58% v. 2017), katsoo, että luottamus Euroopan unioniin on säilynyt ennallaan, naisista 60 (58%) ja miehistä 57 prosenttia (58%).

Vihreiden kannattajista näin ajattelee 69 prosenttia (61% v. 2017), SDP:n 66 (58%), keskustan 65 (62%), kokoomuksen 62 (58%), vasemmistoliiton 48 (62%) ja perussuomalaisten kannattajista 37 prosenttia (45%).

Kolmannes, 34 prosenttia (37% v. 2017), katsoo, että luottamus Euroopan unioniin on heikentynyt, miehistä 36 (38%) ja naisista 33 prosenttia (37%). Perussuomalaisten kannattajista tätä mieltä on 53 prosenttia (53%), vasemmistoliiton 44 (37%), keskustan ja kokoomuksen 32 (38% ja 33%), SDP:n 29 (34%) ja vihreiden kannattajista 25 prosenttia (33%).

Neljä prosenttia (3% v. 2017) kokee luottamuksensa Euroopan unioniin vahvistuneen, miehistä viisi (4%) ja naisista kolme prosenttia (2%).

Kantaansa ei osaa sanoa kolme prosenttia (1% v. 2017), naisista neljä (2%) ja miehistä kaksi prosenttia (1%). *(kuvio 15)*

Turvattomuuden tunne vähentynyt

Puolet, 49 prosenttia (60% v. 2017), uskoo Suomen ja suomalaisten elävän turvattomammassa maailmassa seuraavien viiden vuoden aikana kuin nykyään. Naisista näin ajattelee 56 (68%) ja miehistä 42 prosenttia (52%).

Ikäluokkien välillä on jonkin verran eroja, keski-ikäiset ja vanhemmat näkevät tulevaisuuden hieman turvattomampana kuin nuoremmat. 35-49-vuotiaista tulevaisuuden kokee turvattomana 54 prosenttia (58%), 50-79-vuotiaista 52 (61%), 25-34-vuotiaista 48 (63%) ja alle 25-vuotiaista 33 prosenttia (56%).

Vajaa viidennes, 18 prosenttia (14% v. 2017), näkee tulevaisuuden turvallisempana, miehistä 20 (18%) ja naisista 15 prosenttia (10%). Alle 25-vuotiaista tätä mieltä on 26 prosenttia (16%), 25-34-vuotiaista 19 (22%), 50-79-vuotiaita 17 (10%) ja 35-49-vuotiaista 12 prosenttia (16%).

Vajaa kolmannes, 31 prosenttia (25% v. 2017) ei näe eroa nykyiseen, miehistä 35 (29%) ja naisista 27 prosenttia (20%). *(kuviot 16 ja 17)*

Suomen osallistuminen pohjoismaiseen ja EU:n puolustusyhteistyöhön lisää Suomen ja suomalaisten turvallisuutta

MTS on esittänyt vuodesta 2004 alkaen kysymyksen, jossa luetellaan 15 eri ilmiötä ja tekijää, joita arvioidaan sen perusteella lisäävätkö vai vähentävätkö ne Suomen ja suomalaisten turvallisuutta, vai onko niillä mitään vaikutusta.

Tulos turvallisuutta lisäävän vaikutuksen mukaan:

Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön, lisää turvallisuutta 81 prosenttia (83% v. 2017), vähentää turvallisuutta yksi prosentti (1%), ei vaikutusta 12 prosenttia (13%).

Suomen osallistuminen Euroopan unionin puolustusyhteistyön järjestämiseen, lisää turvallisuutta, 72 prosenttia (70% v. 2017), vähentää neljä prosenttia (6%), ei vaikutusta 17 prosenttia (20%).

Suomen jäsenyys Euroopan unionissa, lisää turvallisuutta 62 prosenttia (62% v. 2017), vähentää yhdeksän prosenttia (11%), ei vaikutusta 25 prosenttia (25%).

Suomen kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen lisääntyminen, lisää turvallisuutta 59 prosenttia (52%), vähentää kuusi prosenttia (6%), ei vaikutusta 29 prosenttia (37%).

Suomalaisten osallistuminen kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin, lisää turvallisuutta 50 prosenttia (51%), vähentää 10 prosenttia (9%), ei vaikutusta 34 prosenttia (36%).

Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus, lisää turvallisuutta 46 prosenttia (46% v. 2017), vähentää 17 prosenttia (16%), ei vaikutusta 25 prosenttia (30%).

Suomen mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi, lisää turvallisuutta 25 prosenttia (29% v. 2017), vähentää 40 prosenttia (42%), ei vaikutusta 19 prosenttia (17%).

Ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomessa, lisää turvallisuutta kahdeksan prosenttia (8% v. 2017), vähentää 62 prosenttia (49%), ei vaikutusta 22 prosenttia (37%). (kuviot 18, 19, 20 ja 21)

Euroopan unioni, YK ja Etyj vaikuttavat myönteisesti Suomen turvallisuuteen

Kysymyksessä pyydetään arvioimaan EU:n, ETYJ:n, Kiinan, Naton, Venäjän, Yhdysvaltojen ja YK:n vaikutusta Suomen turvallisuuteen. Tämä kysymys esitettiin nyt seitsemännen kerran, ja ensimmäistä kertaa Euroopan unionilla koetaan olevan enemmän myönteistä vaikutusta Suomen turvallisuuteen kuin YK:lla. Sekä EU:n että YK:n myönteinen vaikutus on lisääntynyt viime vuodesta.

Euroopan unionilla on myönteinen vaikutus Suomen turvallisuuteen, näin ajattelee 65 prosenttia (60% v. 2017), 14 prosenttia (16%) ei katso sillä olevan mitään vaikutusta, 12 prosenttia (13%) kokee EU:n vaikutuksen sekä myönteisenä että kielteisenä. Kielteisenä Euroopan unionin vaikutuksen kokee viisi prosenttia (3%).

Yhdistyneiden kansakuntien YK:n, vaikutuksen Suomen turvallisuuteen kokee myönteisenä 64 prosenttia (61% v. 2017). Viidennes, 19 prosenttia (23%), katsoo, että YK:lla ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen, kahdeksan prosenttia (9%) kokee vaikutuksen sekä myönteisenä että kielteisenä, yksi prosentti (3%) näkee vaikutuksen kielteisenä.

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö ETYJ:n kokee 47 prosenttia (44% v. 2017) vaikuttavan myönteisesti Suomen turvallisuuteen, viidennes, 21 prosenttia (26%), ei näe sillä mitään vaikutusta ja 10 prosenttia (11%) kokee vaikutuksen sekä myönteisenä että kielteisenä.

Naton vaikutuksen Suomen turvallisuuteen kokee kielteisenä 26 prosenttia (25% v. 2017), sekä myönteisenä että kielteisenä 26 prosenttia (30%) ja myönteisenä 24 prosenttia (24%). 13 prosenttia (13%) katsoo, että Natolla ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Yhdysvaltojen vaikutuksen Suomen turvallisuuteen näkee sekä kielteisenä että myönteisenä 32 prosenttia (35% v. 2017), kielteisenä 27 prosenttia (22%), myönteisenä 18 prosenttia (16%), 14 prosenttia (21%) ei näe Yhdysvalloilla mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen.

Venäjän vaikutuksen Suomen turvallisuuteen kokee kielteisenä 39 prosenttia (37% v. 2017), sekä myönteisenä että kielteisenä 30 prosenttia (31%), myönteisenä 13 prosenttia (14%), 11 prosenttia kokee, että Venäjällä ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen (13%).

Reilu kolmannes, 35 prosenttia (44% v.2017), on sitä mieltä, että *Kiinalla* ei ole mitään vaikutusta Suomen turvallisuuteen, viidennes, 21 prosenttia (22%), kokee vaikutuksen sekä myönteisenä että kielteisenä. Kielteisenä vaikutuksen kokee 16 prosenttia (11%), myönteisenä vaikutuksen näkee 12 prosenttia (13%). (kuviot 22 ja 23)

Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon laskenut

Kolme neljästä, 75 prosenttia (79% v. 2017), pitää Suomen puolustuspolitiikkaa hyvin hoidettuna, miehistä 78 (79%) ja naisista 73 prosenttia (81%). Tätä mieltä 35-49-vuotiaista on 81 prosenttia (74%), yli 50-vuotiaista 79 (86%), 25-34-vuotiaista 67 (74%) ja alle 25-vuotiaista 65 prosenttia (78%).

Keskustan kannattajista pitää puolustuspolitiikkaa hyvin hoidettuna 93 prosenttia (87% v. 2017), kokoomuksen ja SDP:n 85 (90% ja 79%), vihreiden 67 (83%), perussuomalaisten 61 (76%) ja vasemmistoliiton kannattajista 50 prosenttia (76%).

Puolustuspolitiikkaa pitää huonosti hoidettuna 14 prosenttia (13% v. 2017), miehistä 16 (16%) ja naisista 11 prosenttia (10%).

Vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on 28 prosenttia (21% v. 2017), perussuomalaisten 27 (21%), vihreiden 11 (8%), SDP:n 10 (17%), kokoomuksen seitsemän prosenttia (9%) ja keskustan kannattajista kolme prosenttia (6%).

Kantaansa ei osaa sanoa 11 prosenttia (7% v. 2017), naisista 16 (9%) ja miehistä kuusi prosenttia (5%). *(kuviot 24 ja 25)*

Puolustustarvikkeiden vienti nykysäännöillä saa kannatusta

Uutena kysymyksenä tänä vuonna esitettiin kysymys koskien suomalaisten yritysten puolustustarvikkeiden vientiä.

Puolet, 49 prosenttia, on sitä mieltä, että puolustustarvikkeiden viennin tulee tapahtua nykykäytäntöjen ja -sääntöjen mukaisesti, miehistä 59 ja naisista 38 prosenttia.

Keskustan kannattajista tätä mieltä on 62 prosenttia, perussuomalaisten 58, SDP:n 57, kokoomuksen 55, vihreiden 46 ja vasemmistoliiton kannattajista 19 prosenttia.

Vajaa kolmannes, 31 prosenttia, naisista 39 ja miehistä 23 prosenttia, katsoo, että puolustustarvikkeiden vientiä koskevaa lupaharkintaa tulee tiukentaa.

Vihreiden kannattajista tiukentamista tukee 48 prosenttia, vasemmistoliiton 40, keskustan 30, SDP:n 28, kokoomuksen 26 ja perussuomalaisten kannattajista 13 prosenttia.

Viisi prosenttia on sitä mieltä, että puolustustarvikkeiden vienti tulisi sallia kaikille, miehistä kahdeksan ja naisista kolme prosenttia. Perussuomalaisten kannattajista tällä kannalla on 18 prosenttia, kokoomuksen 10, vasemmistoliiton kahdeksan, keskustan kaksi, SDP:n ja vihreiden kannattajista yksi prosentti.

Kuusi prosenttia katsoo, että puolustustarvikkeiden vienti pitäisi kieltää kokonaisuudessaan, naisista seitsemän ja miehistä neljä prosenttia. Vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on 21 prosenttia, SDP:n yhdeksän, perussuomalaisten

seitsemän, kokoomuksen kaksi ja keskustan kannattajista yksi prosentti. Vihreiden kannattajissa ei ole yhtään täyskiellon kannattajia.

Kantaansa ei osaa sanoa yhdeksän prosenttia, naisista 14 ja miehistä viisi prosenttia.
(kuviot 26 ja 27)

Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön suhtaudutaan myönteisesti

Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön kaikkien Pohjoismaiden kanssa suhtautuu myönteisesti 95 prosenttia (94% v. 2017) ja yhteistyöhön Ruotsin kanssa myönteisesti suhtautuu 94 prosenttia (94%).

Yhdeksän kymmenestä, 90 prosenttia suhtautuu myönteisesti Suomen sotilaalliseen yhteistyöhön Euroopan unionissa (89% v. 2017).

Naton kanssa tehtävään yhteistyöhön myönteisesti suhtautuu 55 prosenttia (61% v. 2017) ja kielteisesti 35 prosenttia (32%).

Sotilaalliseen yhteistyöhön Yhdysvaltojen kanssa myönteisesti suhtautuu 55 prosenttia (59% v. 2017) ja kielteisesti 36 prosenttia (35%). (kuviot 28, 29, 30, 31 ja 32)

Sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla ei arvioida muuttuvan

MTS kysyi edellisen kerran sotilaallisesta tilanteesta Suomen lähialueilla seuraavien kymmenen aikana vuonna 2016. Nyt kysymys esitettiin seitsemännen kerran.

Lähes puolet, 48 prosenttia, kokee, että sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla on seuraavien kymmenen vuoden aikana sama kuin nykyisin (48% v. 2016), miehistä 52 (54%) ja naisista 45 prosenttia (43%).

SDP:n kannattajista näin arvioi 59 prosenttia (50% v. 2016), kokoomuksen 54 (50%), perussuomalaisten 53 (40%), vihreiden 48 (53%), keskustan 47 (47%) ja vasemmistoliiton kannattajista 37 prosenttia (56%).

Uhkaavampana sotilaallisen tilanteen näkee 41 prosenttia (44% v. 2016), naisista 47 (49%) ja miehistä 35 prosenttia (40%). Vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä

on 52 prosenttia (31%), keskustan 44 (47%), kokoomuksen 41 (45%), vihreiden 40 (42%), perussuomalaisten 37 (51%) ja SDP:n kannattajista 33 prosenttia (49%).

Kuusi prosenttia (5% v. 2016) arvioi, että sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla on vähemmän uhkaava seuraavan kymmenen vuoden aikana, miehistä yhdeksän (5%) ja naisista neljä prosenttia (5%).

Perussuomalaisten kannattajista näin arvioi kymmenen prosenttia (8% v. 2017), keskustan ja vasemmistoliiton kahdeksan (5% ja 11%), vihreiden kuusi (2%), SDP:n viisi (1%) ja kokoomuksen kannattajista kaksi prosenttia (3%).

Kantaansa ei osaa sanoa neljä prosenttia (2% v. 2016), sekä miehistä että naisista. *(kuviot 34 ja 35)*

Tuki puolustusmäärärahojen korottamiselle vähentynyt

Puolustusmäärärahojen korottamista tukee 40 prosenttia (47% v. 2017), miehistä 48 (51%) ja naisista 34 prosenttia (44%).

Perussuomalaisten kannattajista korottamista tukee 61 prosenttia (55% v. 2017), kokoomuksen 49 (60%), keskustan 45 (60%), SDP:n 41 (41%), vihreiden 28 (32%) ja vasemmistoliiton kannattajista 20 prosenttia (28%).

Puolustusmäärärahojen säilyttämistä ennallaan tukee 40 prosenttia (40% v. 2017), naisista 46 (41%) ja miehistä 34 prosenttia (38%).

Keskustan kannattajista tätä mieltä on 53 prosenttia (37% v. 2017), SDP:n 47 (42%), vihreiden 45 (48%), kokoomuksen 37 (34%), vasemmistoliiton 35 (53%) ja perussuomalaisten kannattajista 21 prosenttia (35%).

Puolustusmäärärahoja vähentäisi 12 prosenttia (8% v. 2017), miehistä 15 (9%) ja naisista yhdeksän prosenttia (7%).

Vasemmistoliiton kannattajista vähentämistä tukee 33 prosenttia (17% v. 2017), vihreiden 22 (13%), kokoomuksen ja perussuomalaisten kannattajista 10 (5% ja 6%), SDP:n kuusi prosenttia (13%) ja keskustan kannattajista kaksi prosenttia (3%).

Kantaansa ei osaa sanoa seitsemän prosenttia (5% v. 2017), naisista 10 (8%) ja miehistä neljä prosenttia (3%). (kuviot 36 ja 37)

Ilmastonmuutos, kansainvälinen terrorismi ja maailman pakolaistilanne aiheuttavat eniten huolta

MTS on kysynyt vuodesta 2004 huolta aiheuttavista tekijöistä, listaus on hieman vaihdellut, mutta osa tekijöistä on ollut mukana joka vuosi. Tänä vuonna uutena tekijänä oli Suomeen kohdistuva valeutisointi. Kaikkiaan listalla on 15 eri ilmiötä tai tekijää. Yhteenvetona voidaan todeta, että lähes kaikkien tekijöiden osalta huoli on noussut, eniten kyberuhkien (+ 16%), ilmastonmuutoksen (+14%) ja joukkotuhoaseiden leviämisen (+14%) osalta verrattuna vuoteen 2017.

Paljon tai jonkin verran huolta aiheuttavat tekijät:

- Ilmastonmuutos (ilmaston lämpeneminen) 89 prosenttia (75% v. 2017)
- Kansainvälinen terrorismi 88 prosenttia (81% v. 2017)
- Maailman pakolaistilanne 87 prosenttia (83% v. 2017)
- Joukkotuhoaseiden leviäminen 82 prosenttia (68% v. 2017)
- Poliittiset ääriiliikkeet 82 prosenttia (72% v. 2017)
- Tietoverkkoihin kohdistuvat uhkat eli kyberuhkat 79 prosenttia (63% v. 2017)
- Rasismi 78 prosenttia (69% v. 2017)
- Tilanne Lähi-idässä 77 prosenttia (Syyrian tilanne v. 2017 64%)
- Yhteiskunnallinen eriarvoisuus Suomessa 76 prosenttia (67% v. 2017)
- Itämeren alueen turvallisuustilanne 76 prosenttia (64% v. 2017)
- Kehitys Yhdysvalloissa 72 prosenttia (63% v. 2017)
- Kehitys Venäjällä 71 prosenttia (62% v. 2017)
- Työllisyystilanne Suomessa 71 prosenttia (71% v. 2017)
- Suomeen kohdistuva valtiollinen valheellinen valeutisointi 62 prosenttia, uusi kohta
- Kehitys Euroopan unionissa 52 prosenttia (52% v. 2017)

(kuviot 38, 39, 40, 41 ja 42)

MTS:n tutkimusjaosto 2015–2019

Puheenjohtaja	Harriet Lonka, FT
Varapuheenjohtaja	Unto Vesa, tutkija emeritus
Jäsenet	Soili Haverinen, tohtorikoulutettava, teologian maisteri Anna Jungner-Nordgren, viestinnän asiantuntija Johanna Kelhu, eduskuntasihteeri, VTM Sari Rautio, yksikön päällikkö, 26.4.2018 alkaen Niclas von Bonsdorff, yhteiskuntasuhteiden ja kansainvälisten asioiden johtaja, everstiluutnantti, 6.9.2018 alkaen Antti Koskela, talouspoliittinen asiantuntija Esko Kurvinen, toimitusjohtaja Anni Lahtinen, pääsihteeri Juha Mäenpää, ammatillinen erityisopettaja Timo Perälä, ylitarkastaja Jussi Salonranta, analyytikko Jenna Simula, kansanedustajan avustaja, tradenomi Heli Viiri, maa- ja metsätaloustieteen tohtori, erikoistutkija

Jaostokohtaiset asiantuntijat

Teija Mankkinen, YTT, kehittämisjohtaja
Teemu Tallberg, FT, sotilassosiologian professori

MTS:n puheenjohtajat

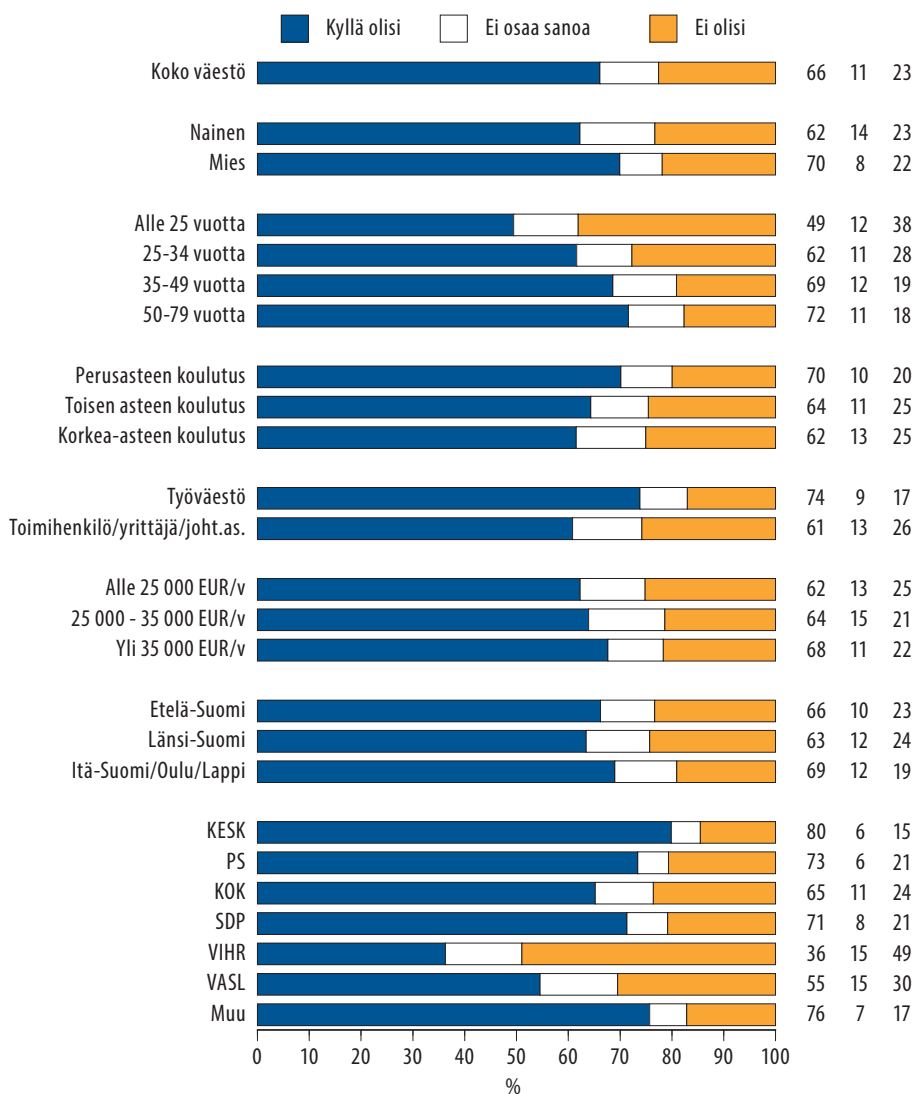
Puheenjohtaja	Sofia Vikman, kansanedustaja
Varapuheenjohtaja	Petteri Leino, puolustusministerin erityisavustaja
Varapuheenjohtaja	Markku Pakkanen, kansanedustaja

Sihteeristö

Heli Santala, pääsihteeri
Markus Kinkku, yleissihteeri

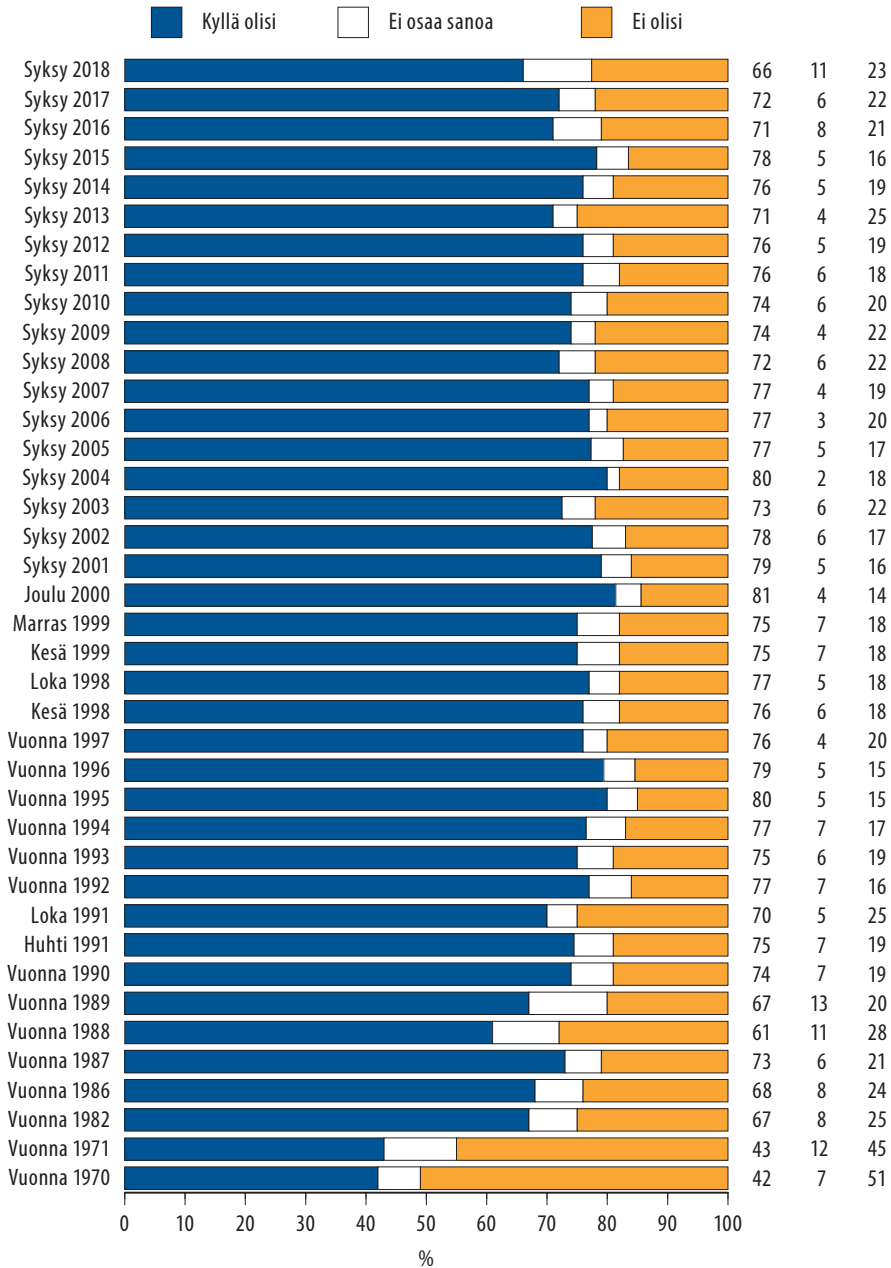
Kuvio 1. Maanpuolustustahto

"Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?"

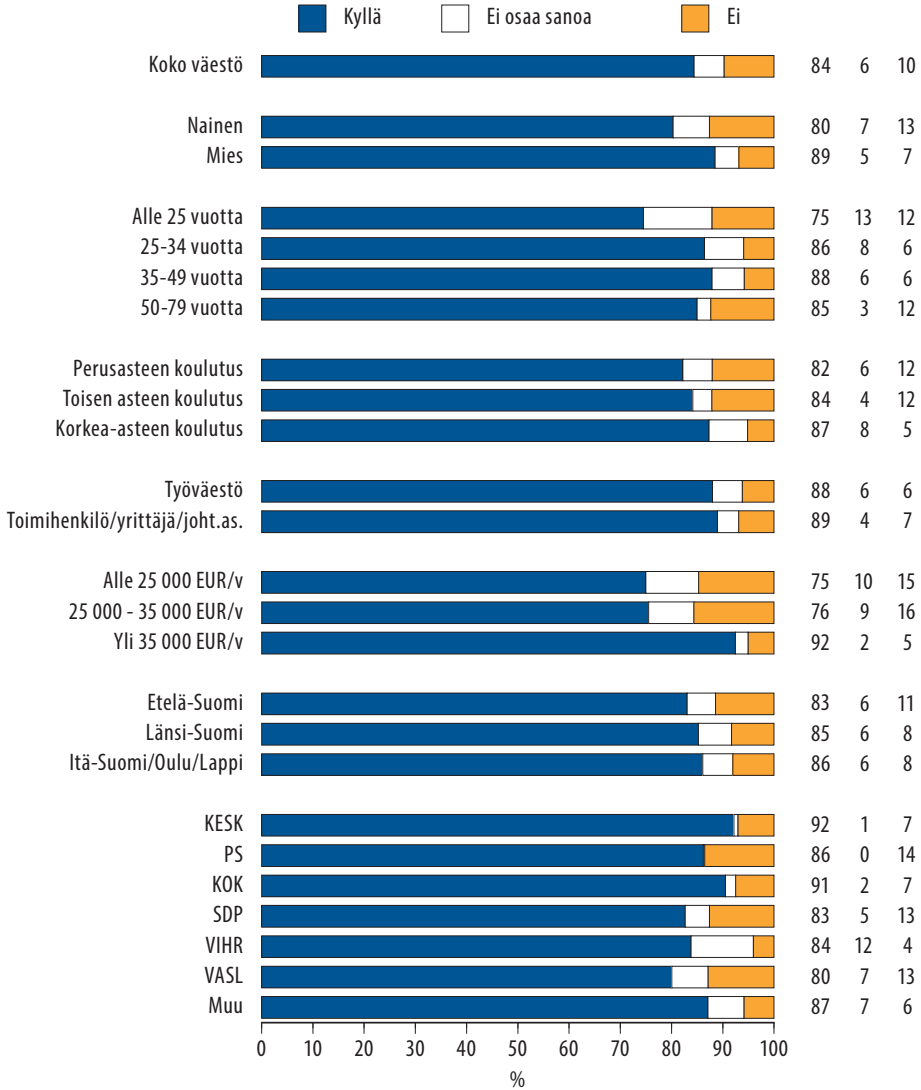
Kuvio 2. Maanpuolustustahto

"Jos Suomeen hyökätään, niin olisiko suomalaisten mielestänne puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta?"

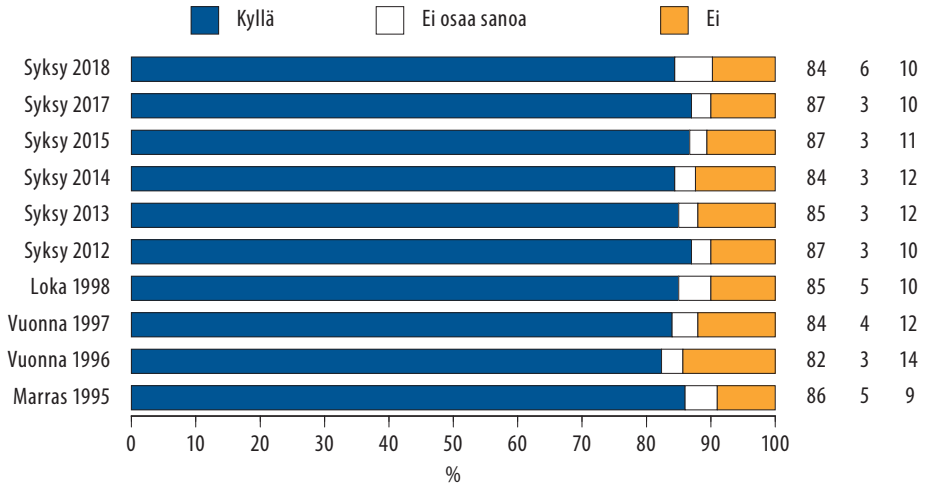
Kuvio 3. Henkilökohtainen maanpuolustustahto

"Jos Suomeen hyökätään, olisitko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin
kykyjenne ja taitojenne mukaan?"

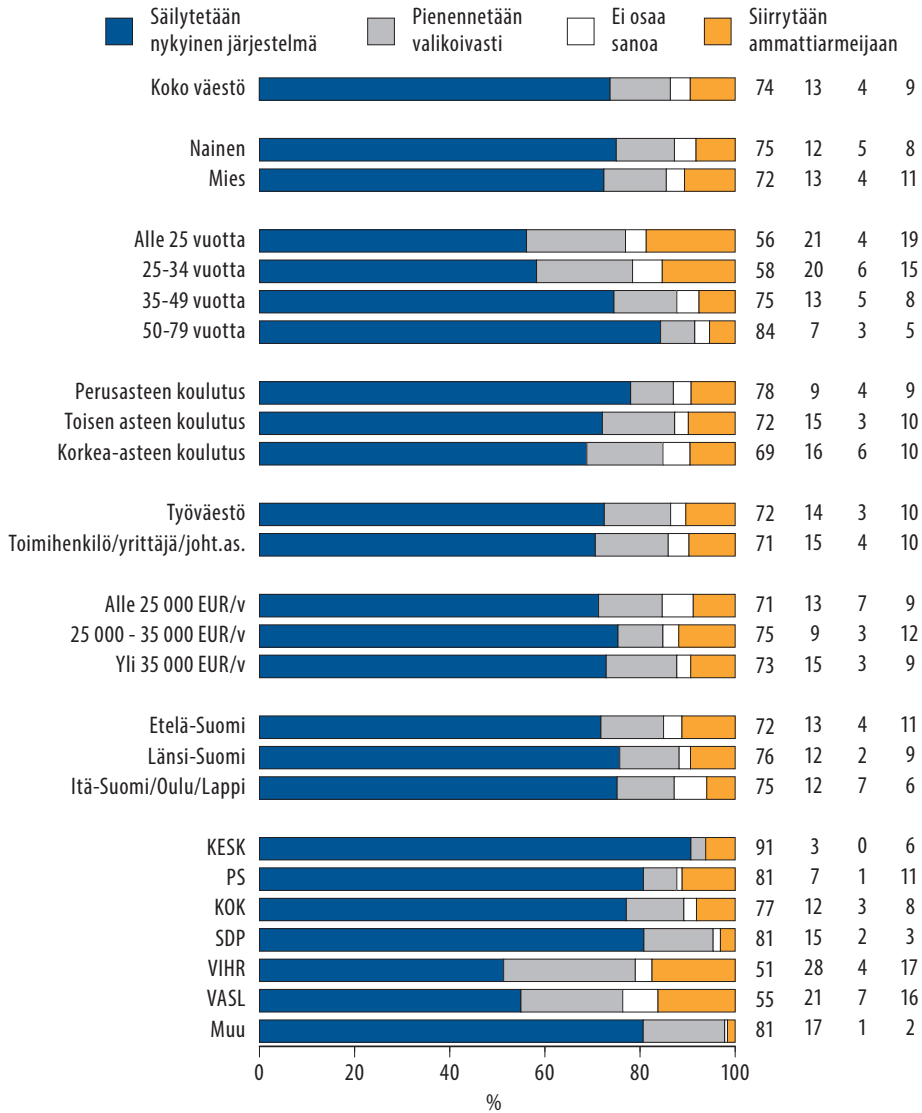
Kuvio 4. Henkilökohtainen maanpuolustustahto

"Jos Suomeen hyökätään, olisitteko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?"

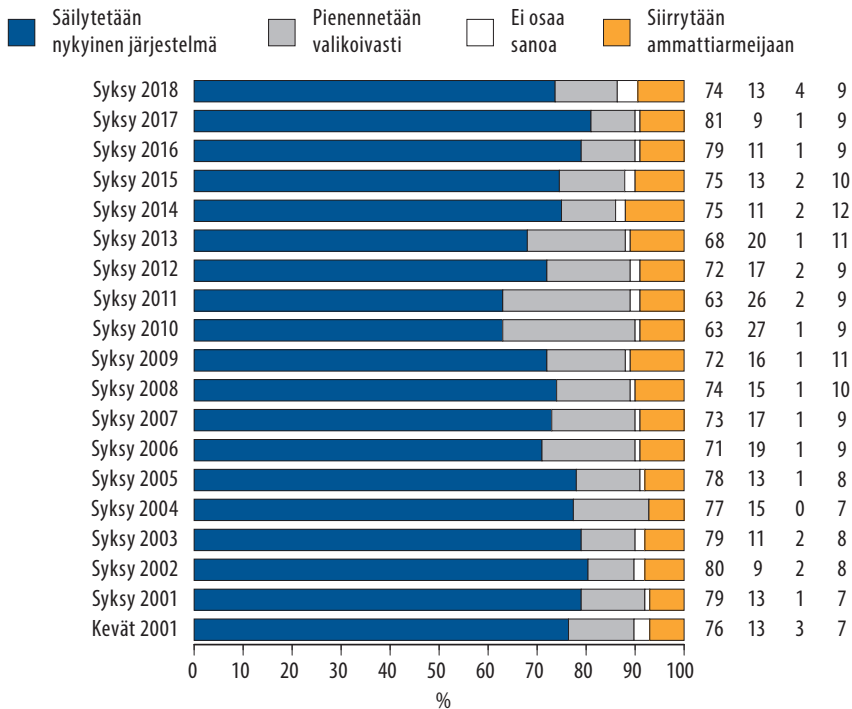
Kuvio 5. Yleinen asevelvollisuus

"Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja jolloin reservin määrä supistuisi, vai kokonaan siirtyä palkattuun, henkilömäärältään pienempään ammattiarmeijaan?"

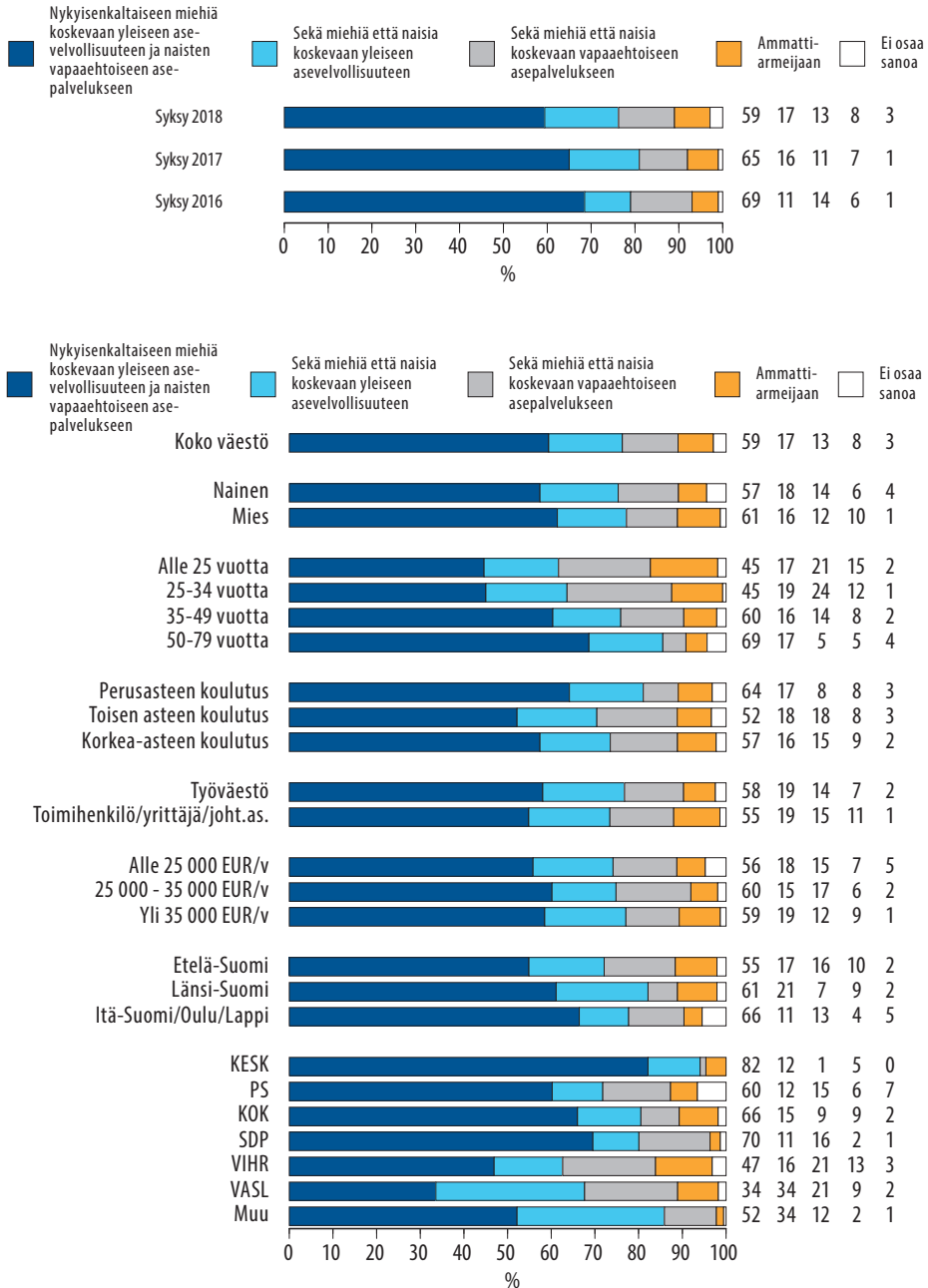
Kuvio 6. Yleinen asevelvollisuus

"Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja jolloin reservin määrä supistuisi, vai kokonaan siirtyä palkattuun, henkilömäärältään pienempään ammattiarmeijaan?"

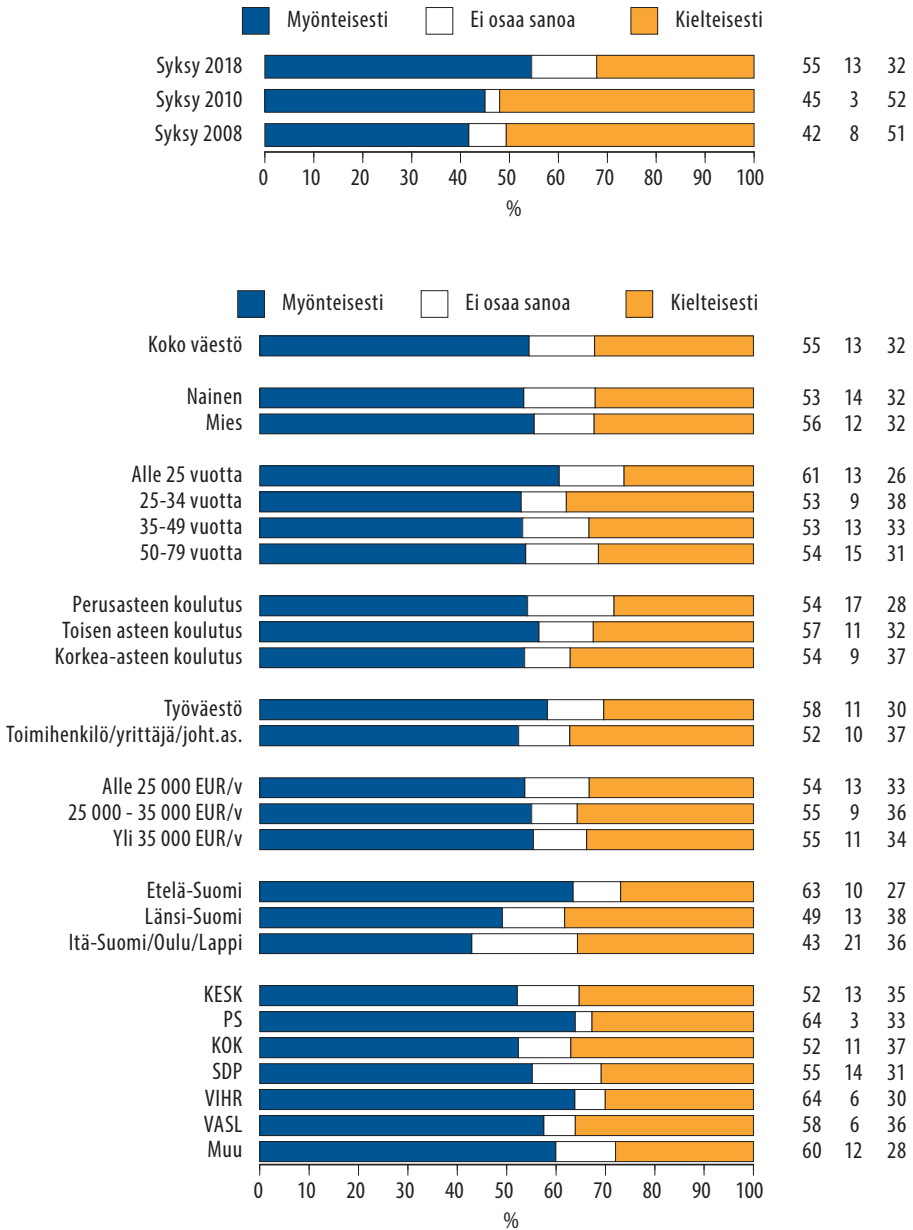
Kuvio 7. Suomen puolustusjärjestelmä

"Pitäisikö Suomen puolustusjärjestelmän mielestänne perustua..."

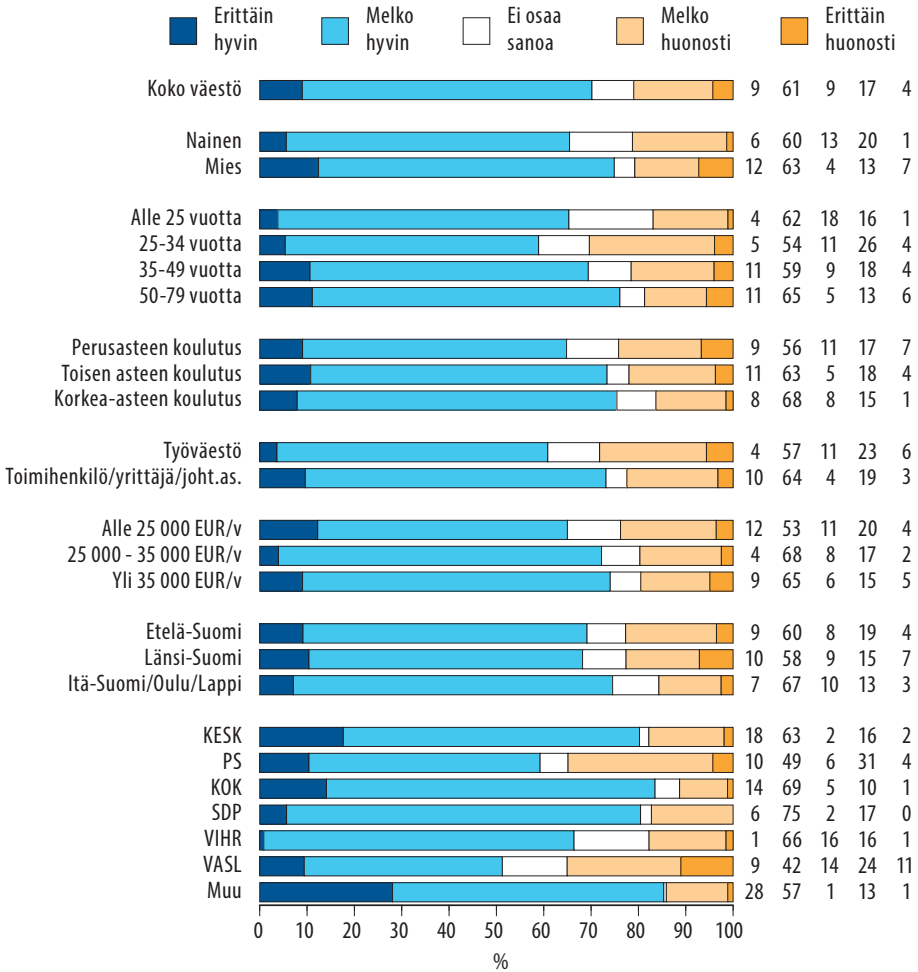
Kuvio 8. Yleinen kansalaispalvelus

*"Miten suhtaudutte siihen, että Suomessa siirryttäisiin sekä miehiä että naisia koskevaan yleiseen kansalaispalvelukseen, joka voitaisiin suorittaa joko siviili- tai varusmiespalveluna?"
(v. 2008 kysytyt joka toiselta vastaajalta)*

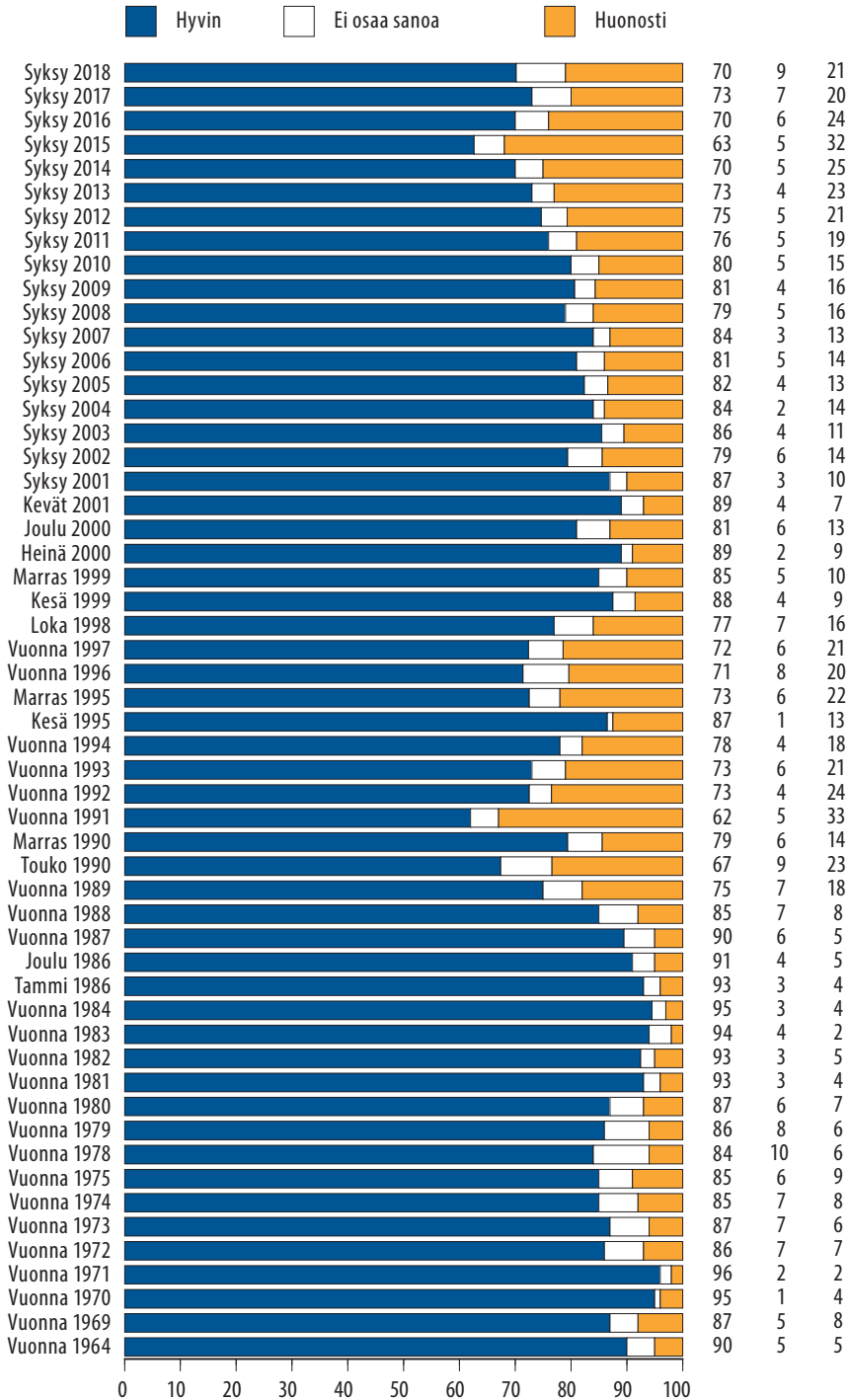
Kuvio 9. Suomen ulkopoliitiikan hoito

"Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopoliitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"

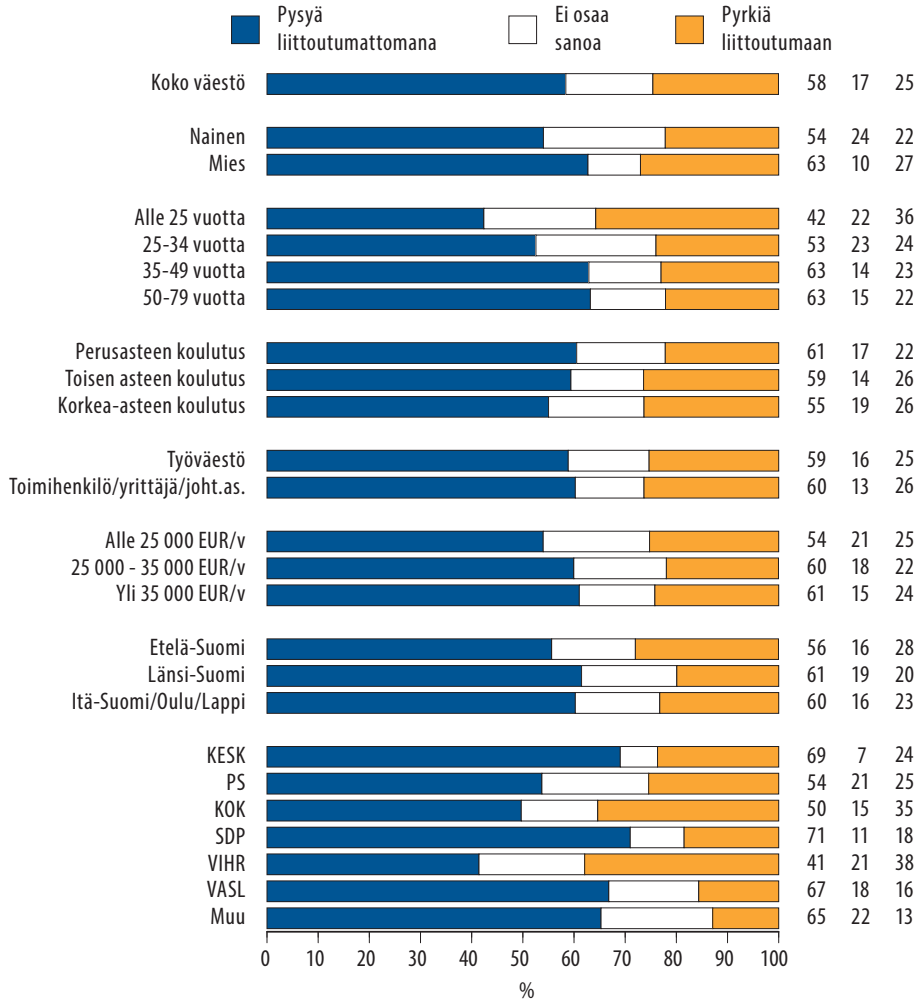
Kuvio 10. Suomen ulkopolitiikan hoito

"Miten hyvin tai huonosti Suomen ulkopolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"

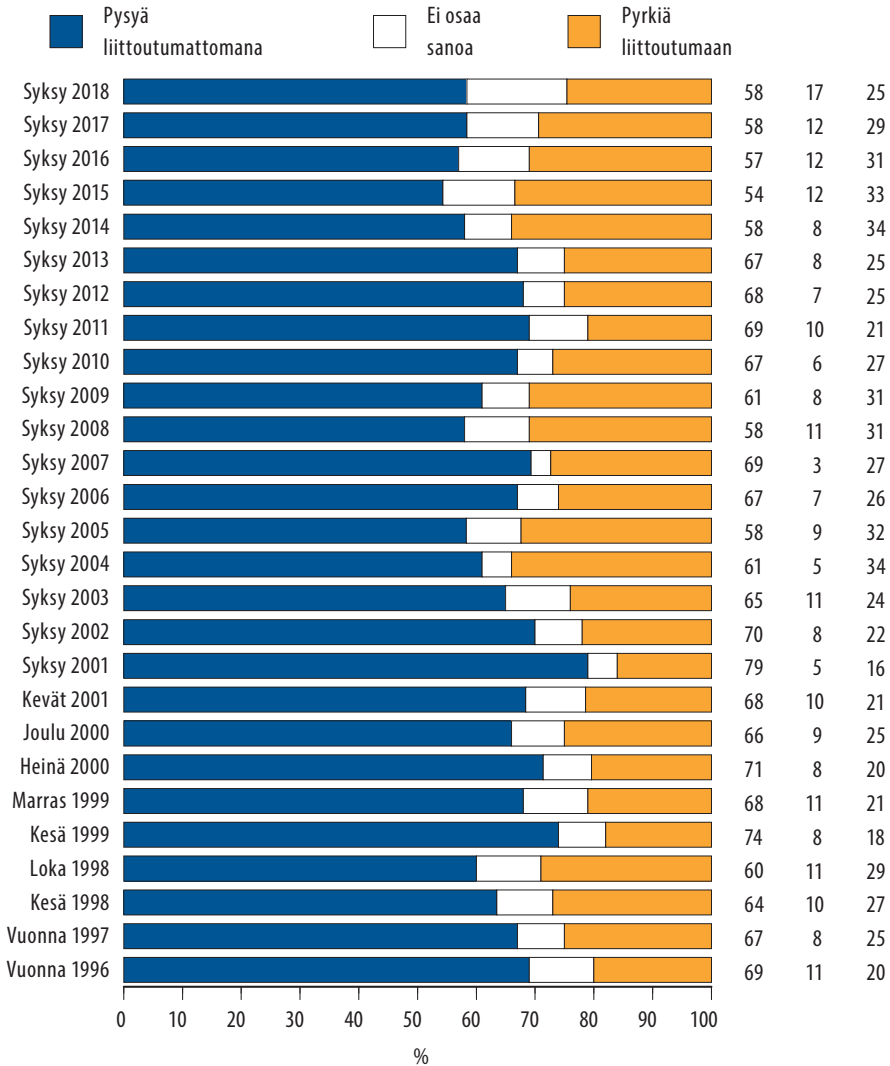
Kuvio 11. Sotilaallinen liittoutumattomuus vai liittoutuminen

"Pitäisikö Suomen mielestänne pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana vai pyrkiä liittoutumaan sotilaallisesti?"

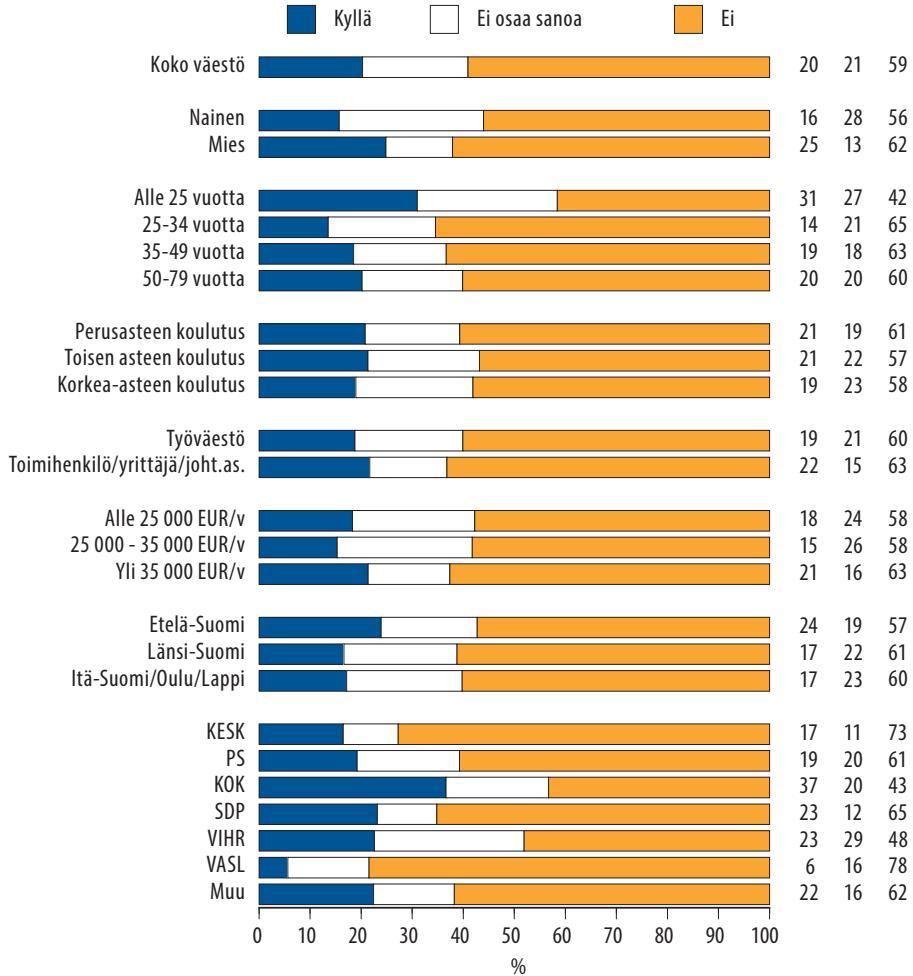
Kuvio 12. Sotilaallinen liittoutumattomuus vai liittoutuminen

"Pitäisikö Suomen mielestänne pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana vai pyrkiä liittoutumaan sotilaallisesti?"

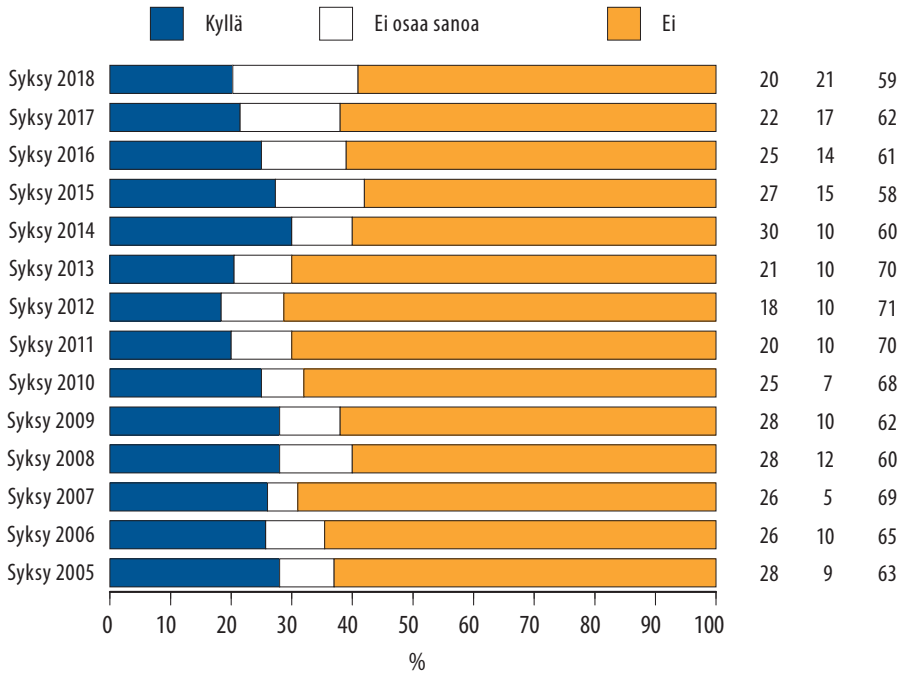
Kuvio 13. Suomen jäsenyys Natossa

"Pitäisikö Suomen mielestänne pyrkiä Naton jäseneksi?"

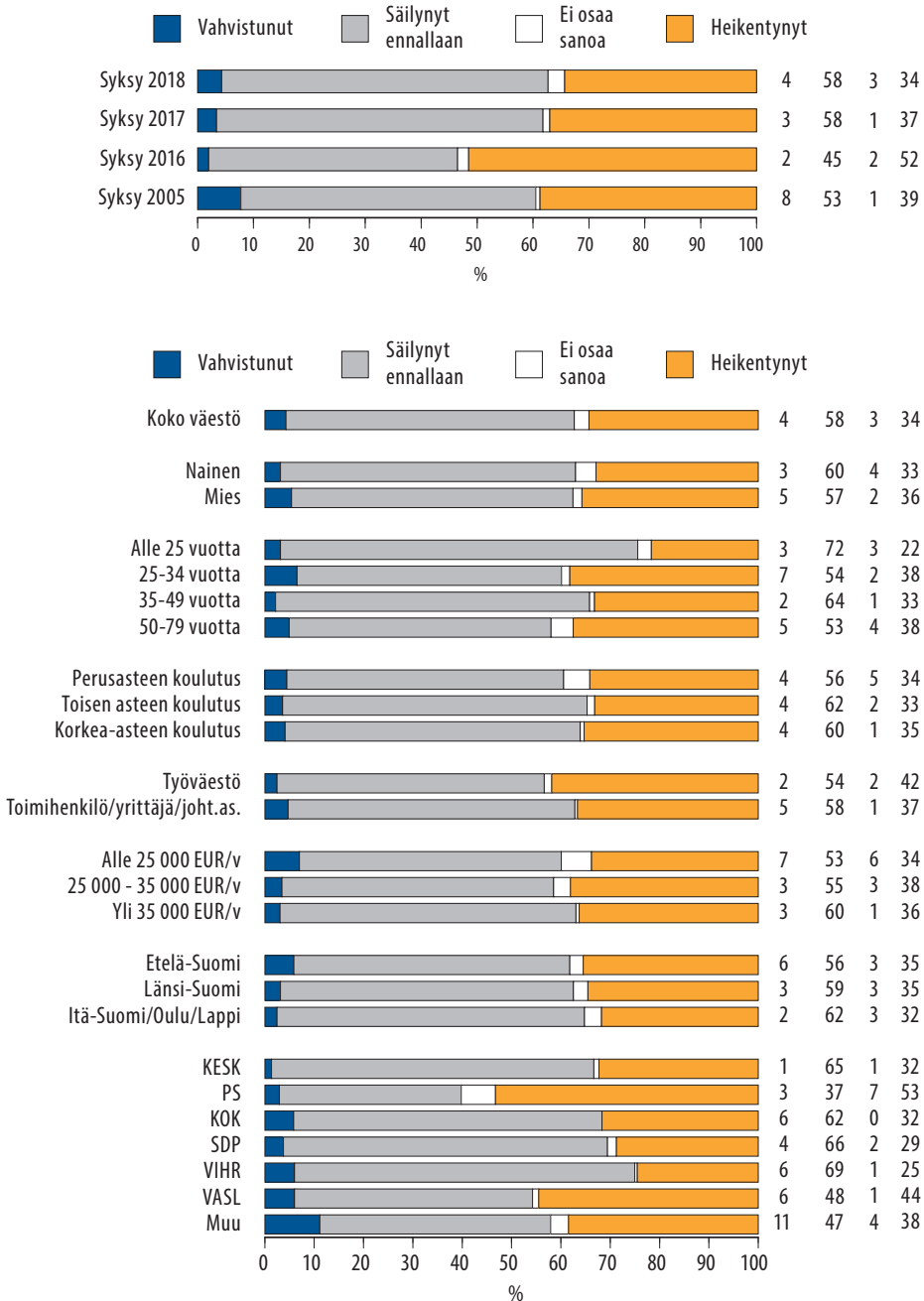
Kuvio 14. Suomen jäsenyys Natossa

"Pitäisikö Suomen mielestänne pyrkiä Naton jäseneksi?"

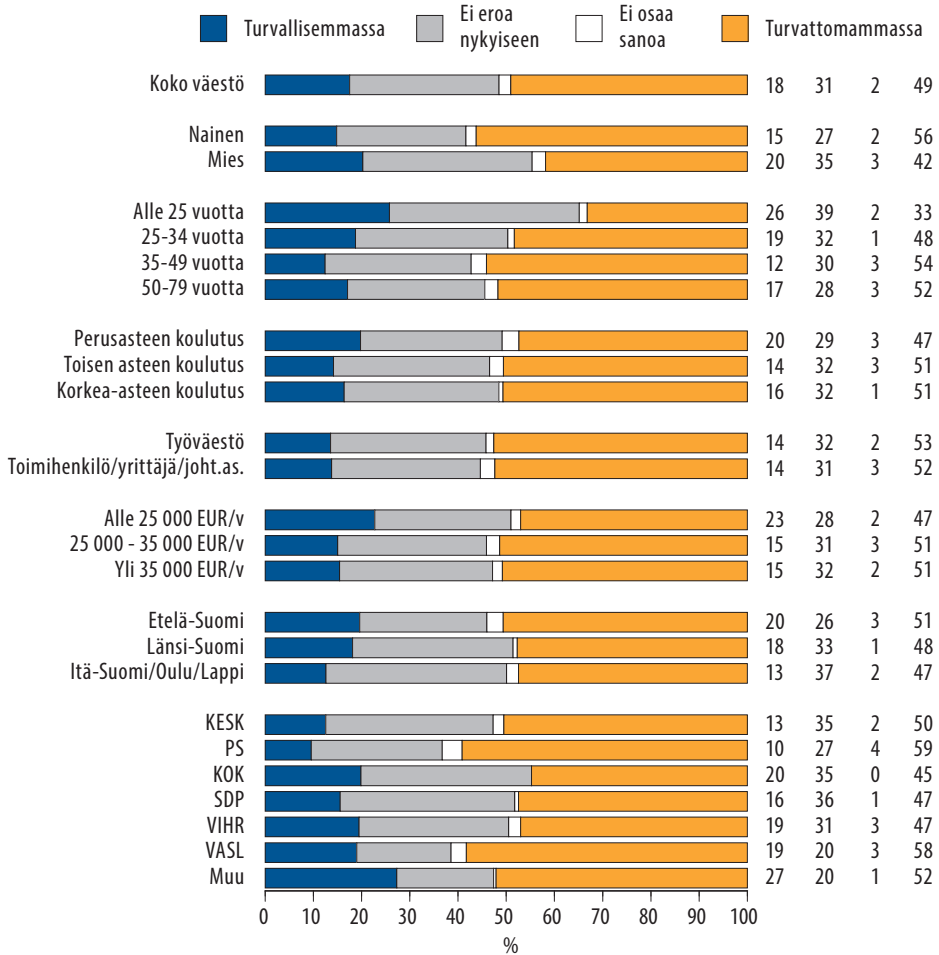
Kuvio 15. Luottamus Euroopan unionin tulevaisuuteen

"Millaista luottamusta tunnette Euroopan unionin tulevaisuuteen? Onko luottamuksenne vahvistunut, heikentynyt vai säilynyt ennallaan?"

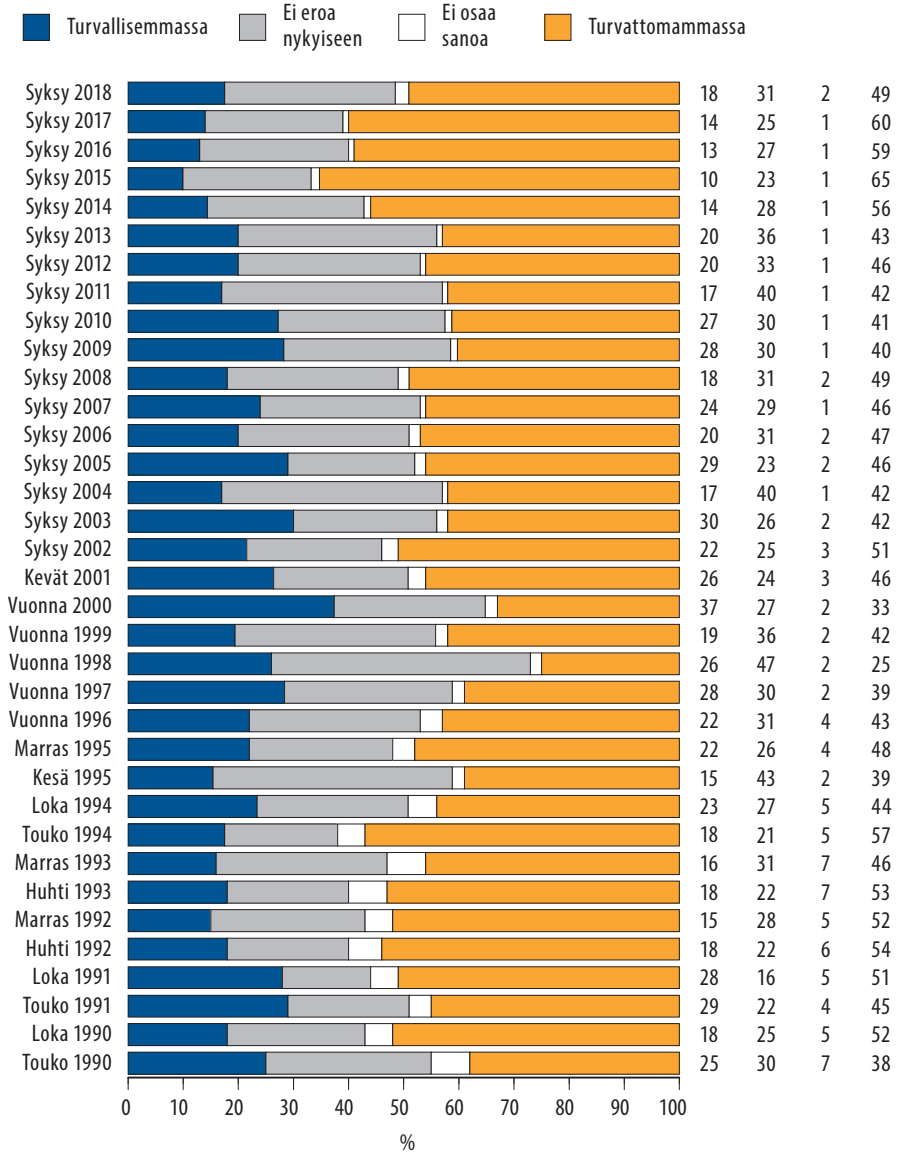
Kuvio 16. Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus

"Jos ajattelette nykyistä maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään?"

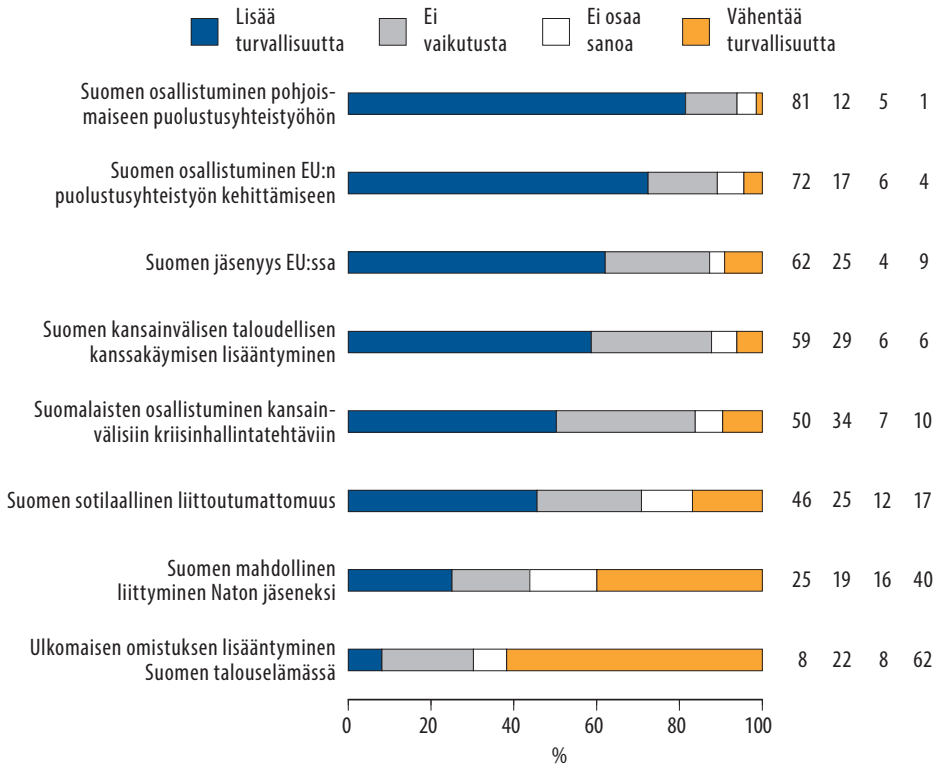
Kuvio 17. Turvallisempi vai turvattomampi tulevaisuus

"Jos ajattelette nykyistä maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään?"

Kuvio 18. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä

*"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä?
Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?"*

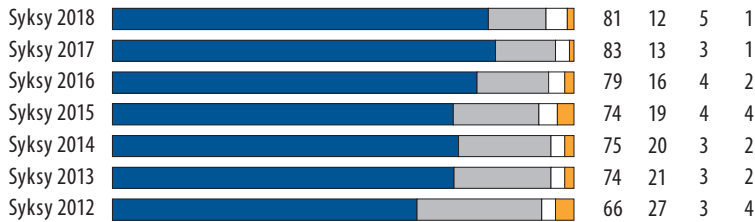

Kuvio 19. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä (I)

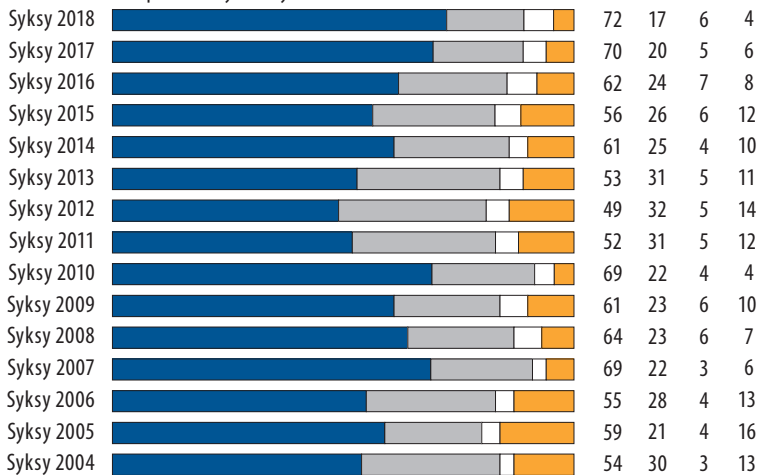
"Miten arvoitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä?
Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?"

■ Lisää turvallisuutta ■ Ei vaikutusta □ Ei osaa sanoa ■ Vähentää turvallisuutta

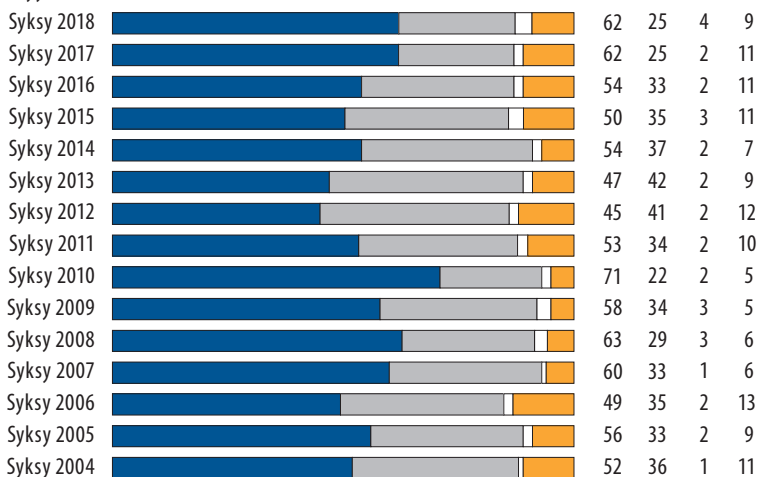
Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön

Suomen osallistuminen EU:n puolustusyhteistyön kehittämiseen

Suomen jäsenyys EU:ssa

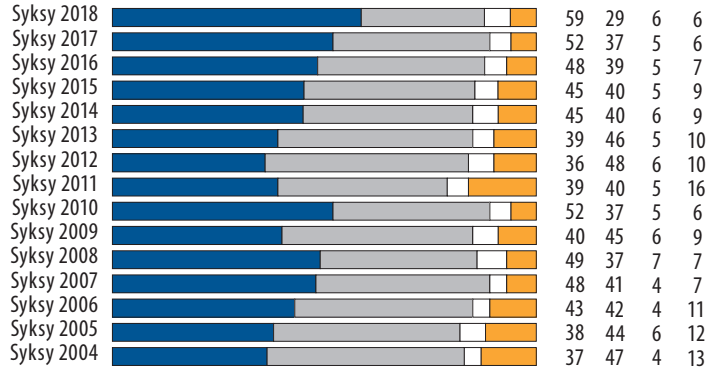
0 20 40 60 80 100
%

Kuvio 20. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä (II)

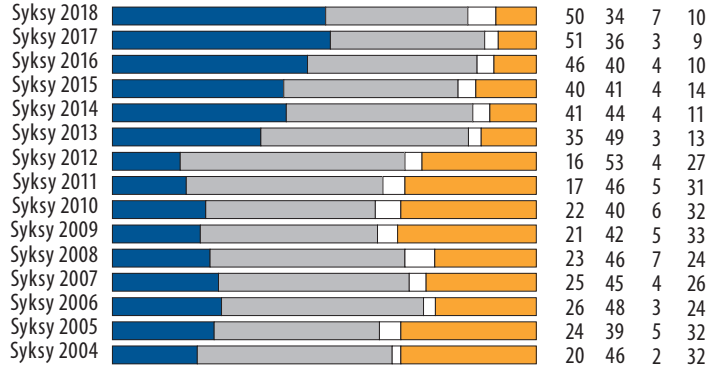
"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä?
Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?"

■ Lisää turvallisuutta ■ Ei vaikutusta ■ Ei osaa sanoa ■ Vähentää turvallisuutta

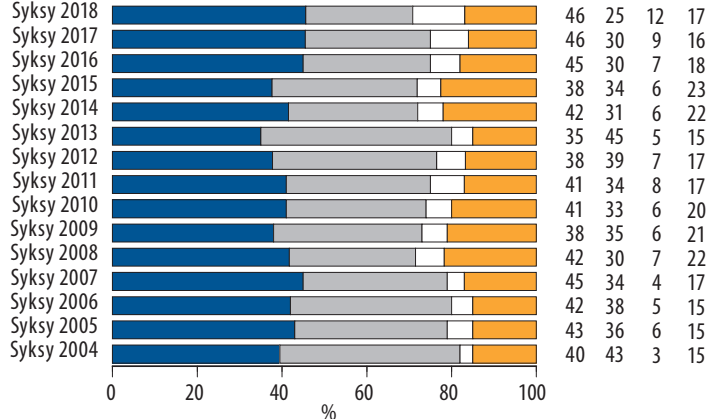
Suomen kansainvälisen taloudellisen kassakäymisen lisääntyminen

Suomalaisten osallistuminen kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin*

Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus

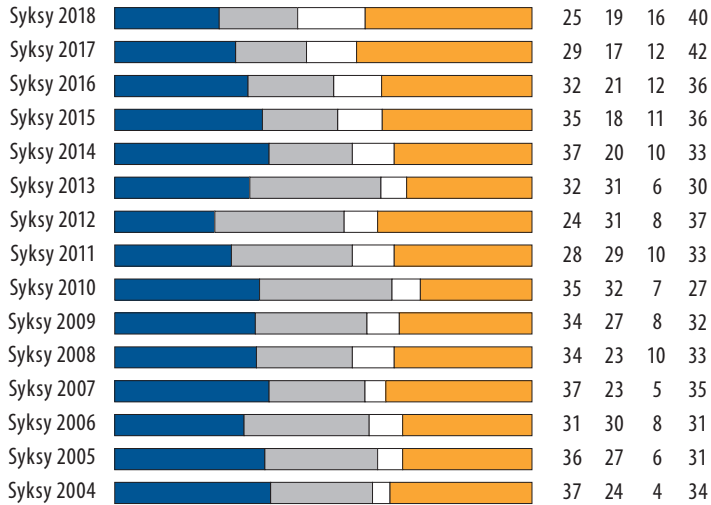
*) v. 2004-2012 Suomalaisten osallistuminenkriisinhallintatehtäviin sotaa käyvillä alueilla

Kuvio 21. Turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä (III)

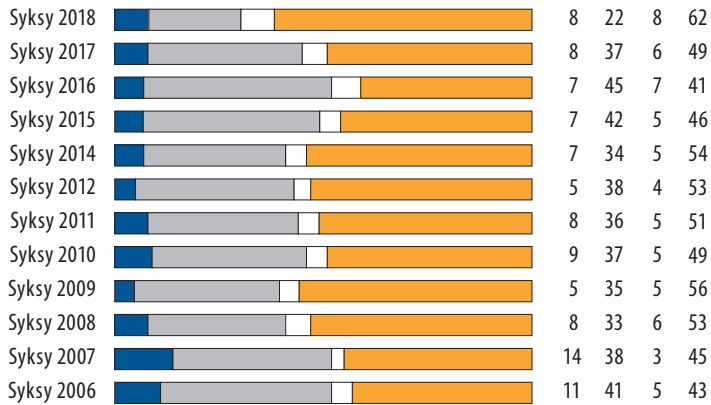
"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä?
Millainen vaikutus niillä on Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen?"

■ Lisää turvallisuutta ■ Ei vaikutusta □ Ei osaa sanoa ■ Vähentää turvallisuutta

Suomen mahdollinen liittyminen Naton jäseneksi

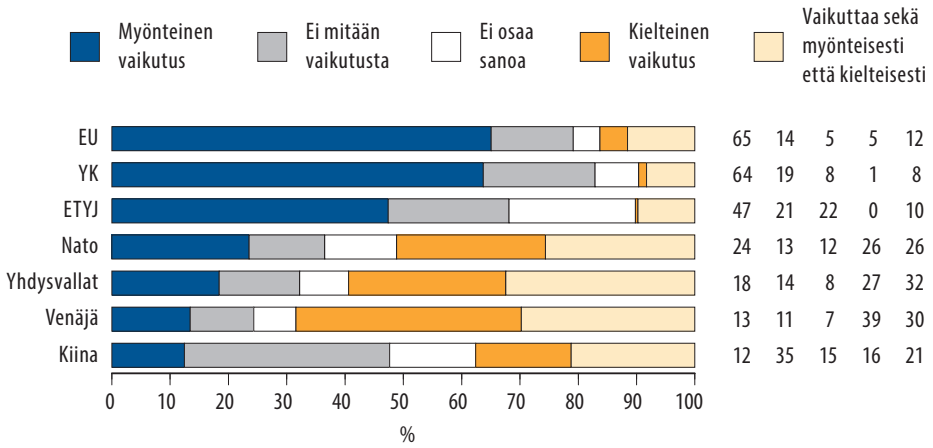
Ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä

0 20 40 60 80 100
%

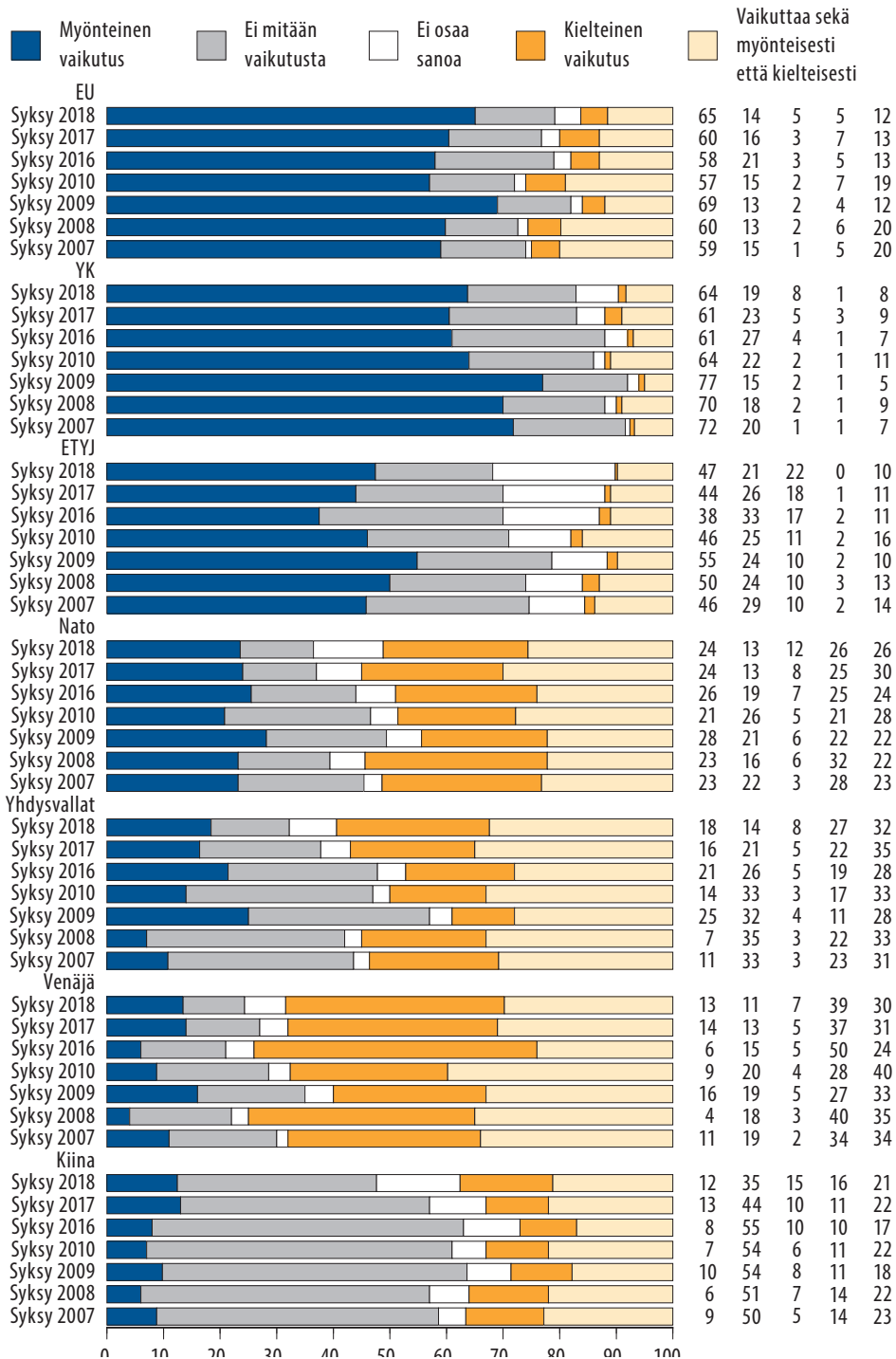
Kuvio 22. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen

"Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?"

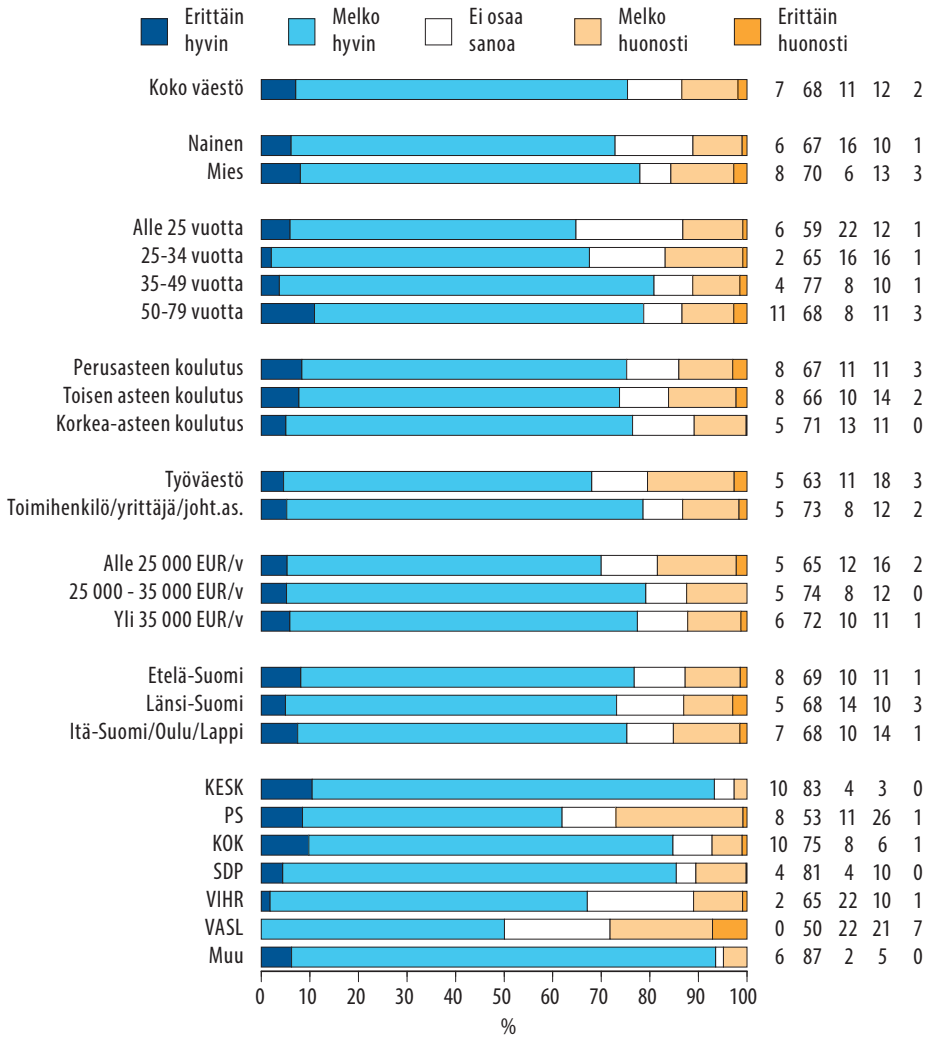
Kuvio 23. Eri tahojen vaikutus Suomen turvallisuuteen

"Miten arvioitte seuraavien tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen?"

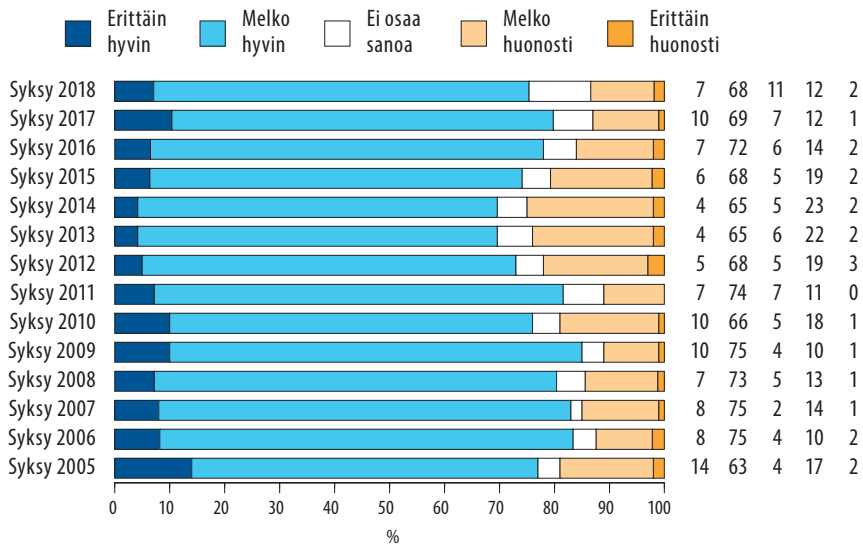
Kuvio 24. Puolustuspolitiikan hoito

"Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"

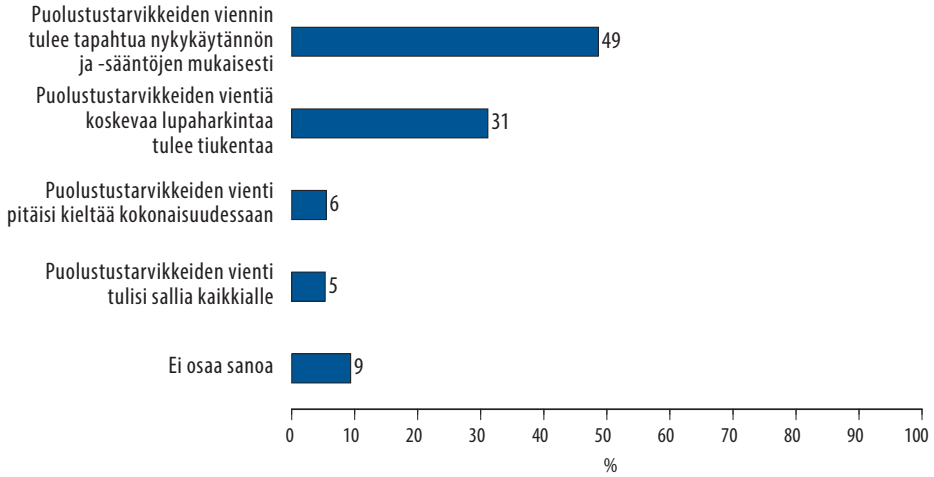
Kuvio 25. Puolustuspolitiikan hoito

"Miten hyvin tai huonosti Suomen puolustuspolitiikkaa on mielestänne viime vuosina hoidettu?"

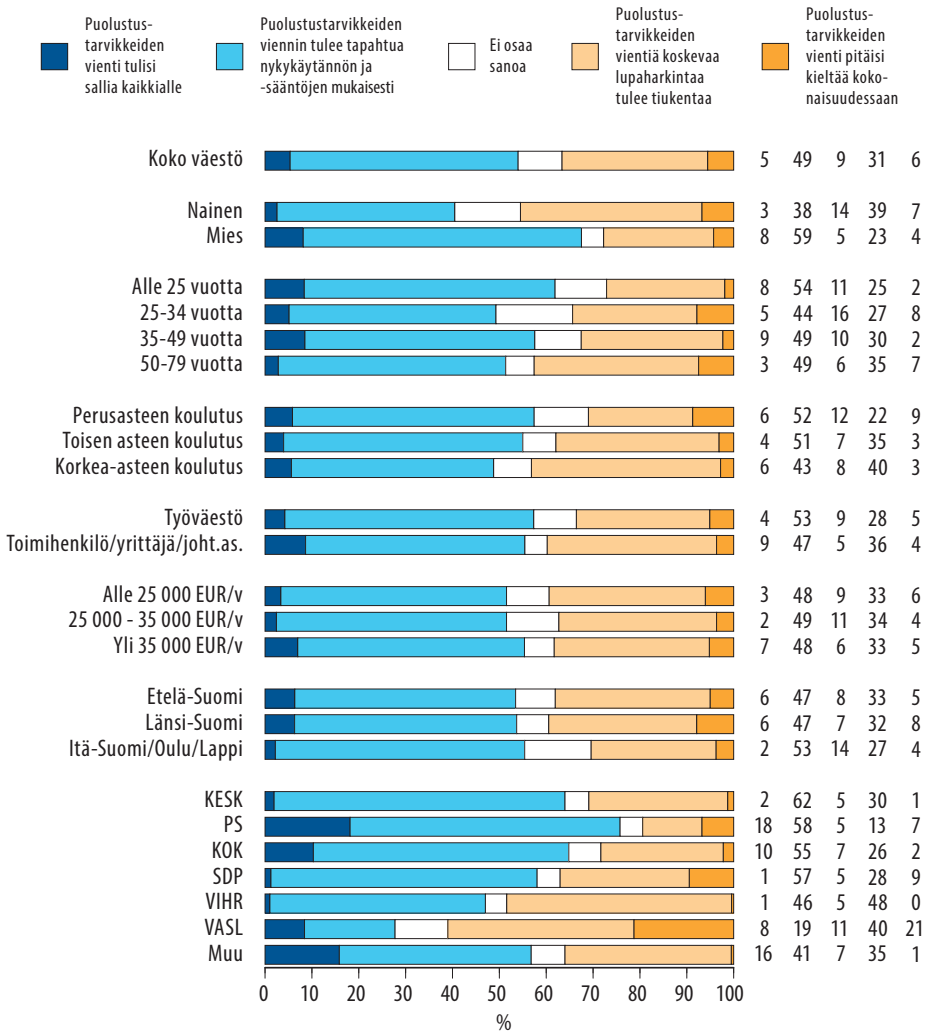
Kuvio 26. Puolustustarvikevienti

"Mikä seuraavista vaihtoehdoista vastaa parhaiten omaa näkemystä suomalaisyritysten puolustustarvikeviennistä?"

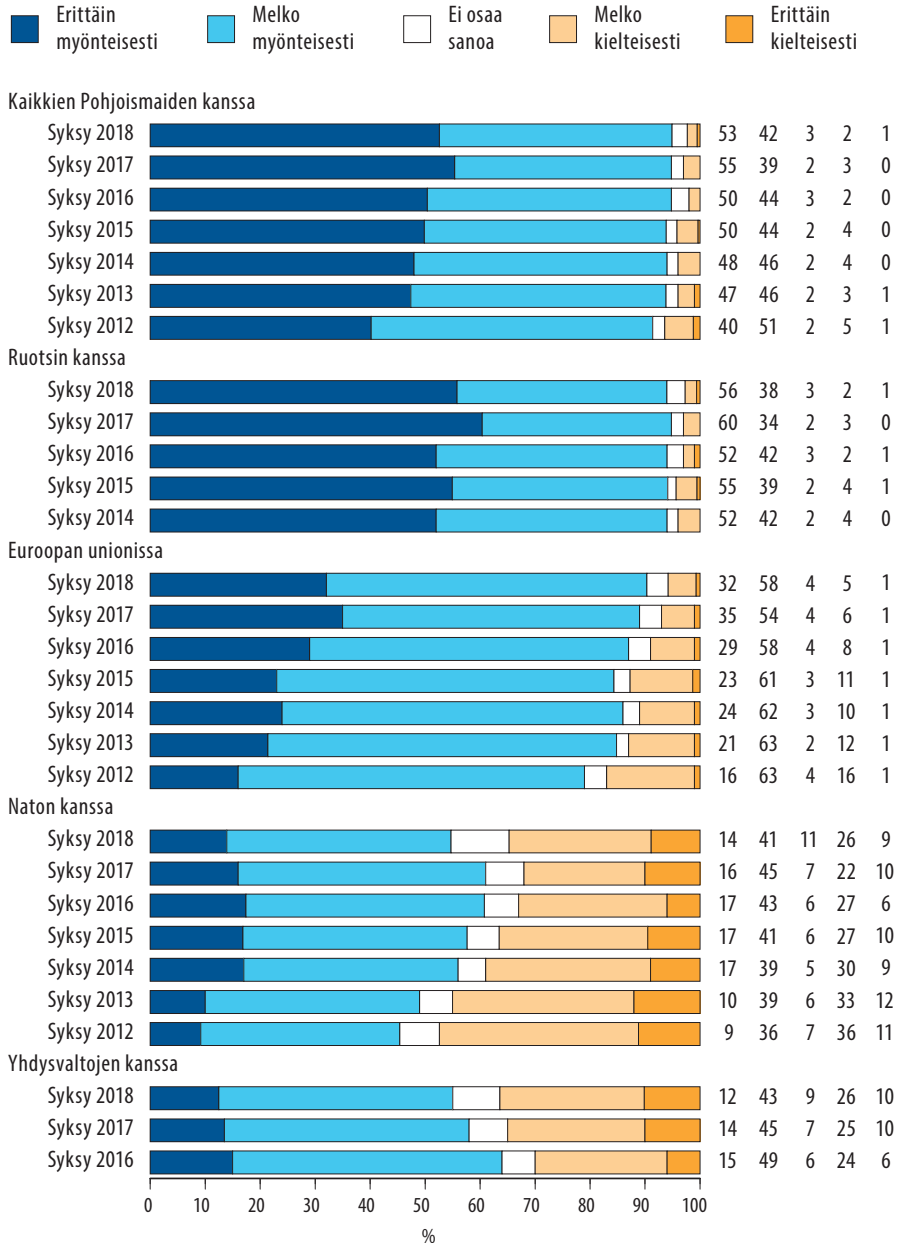
Kuvio 27. Puolustustarvikevienti

"Mikä seuraavista vaihtoehdoista vastaa parhaiten omaa näkemystä suomalaisyritysten puolustustarvikeviennistä?"

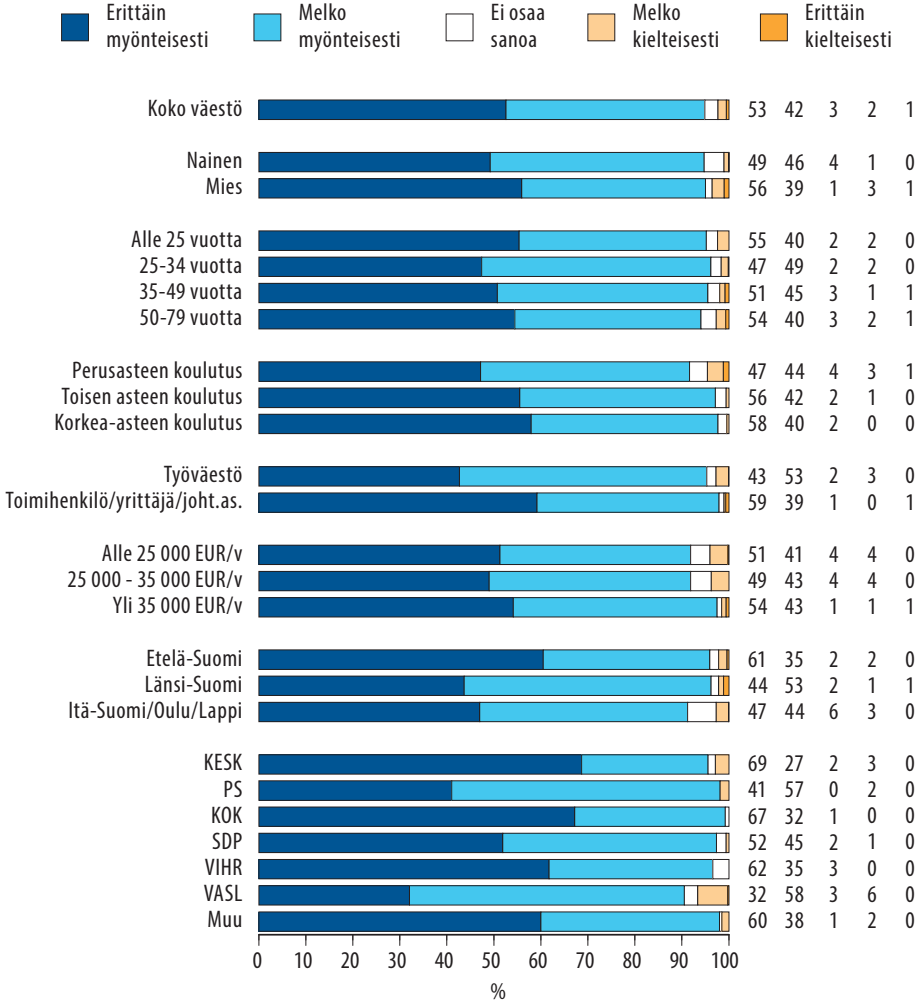
Kuvio 28. Sotilaallinen yhteistyö

"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Ruotsin, muiden Pohjoismaiden, Naton ja Yhdysvaltojen kanssa sekä Euroopan unionissa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

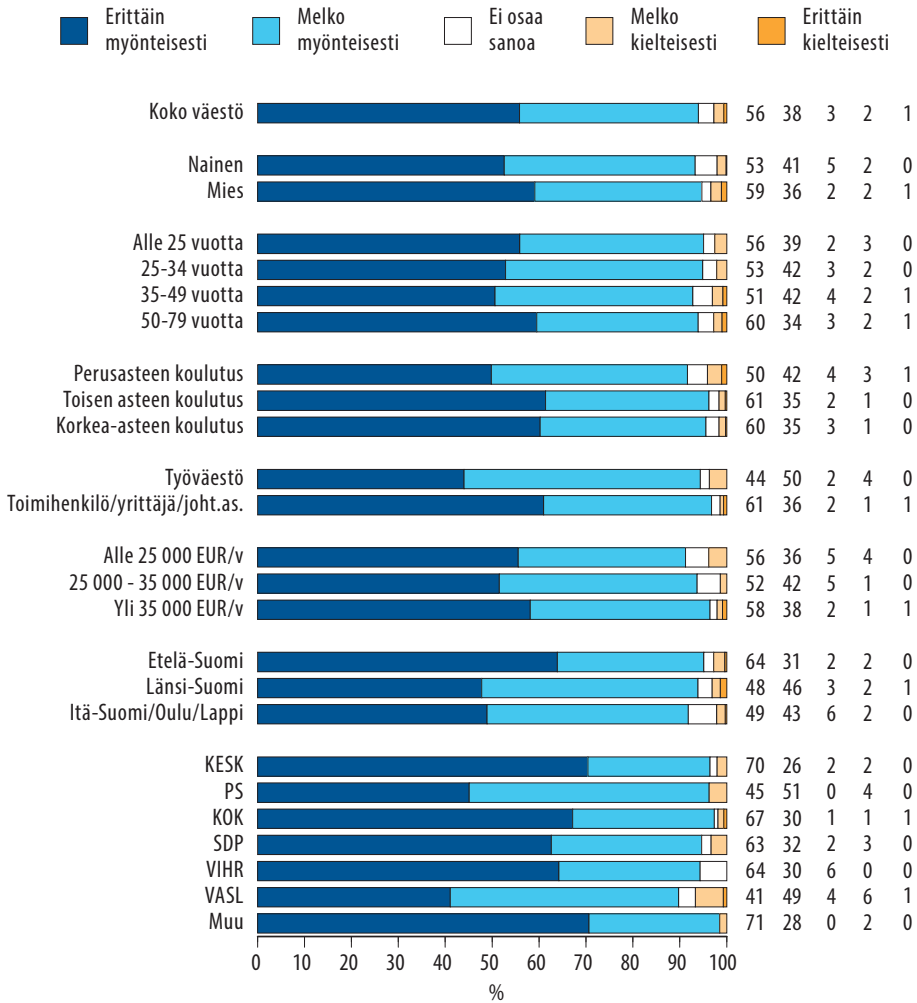
Kuvio 29. Sotilaallinen yhteistyö kaikkien Pohjoismaiden kanssa

"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä kaikkien Pohjoismaiden kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

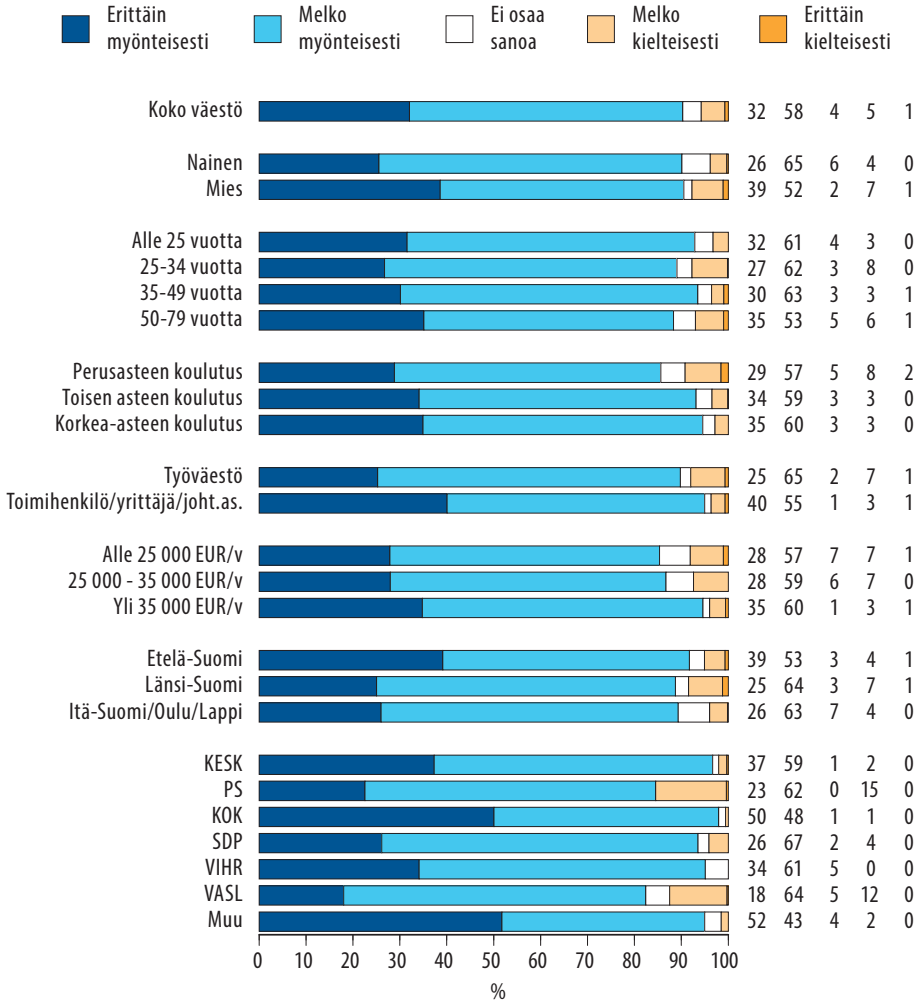
Kuvio 30. Sotilaallinen yhteistyö Ruotsin kanssa

"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Ruotsin kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

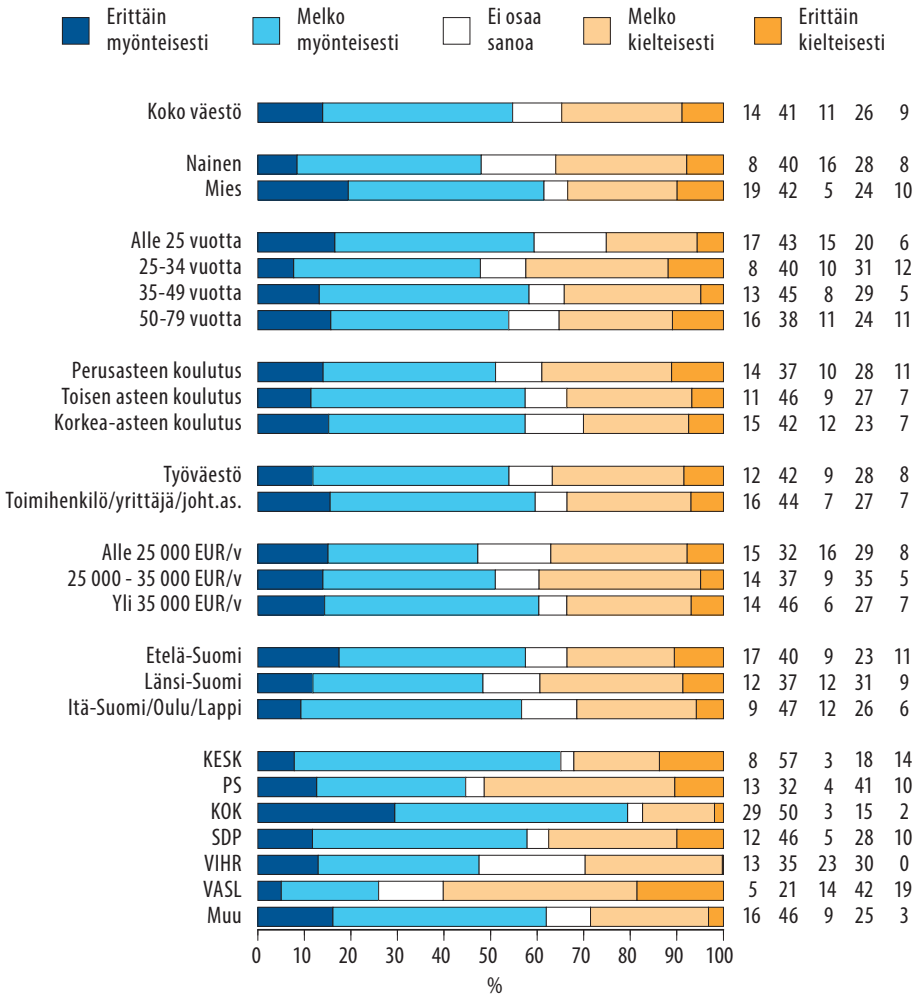
Kuvio 31. Sotilaallinen yhteistyö Euroopan unionissa

"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Euroopan unionissa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?" "Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

Kuvio 32. Sotilaallinen yhteistyö Naton kanssa

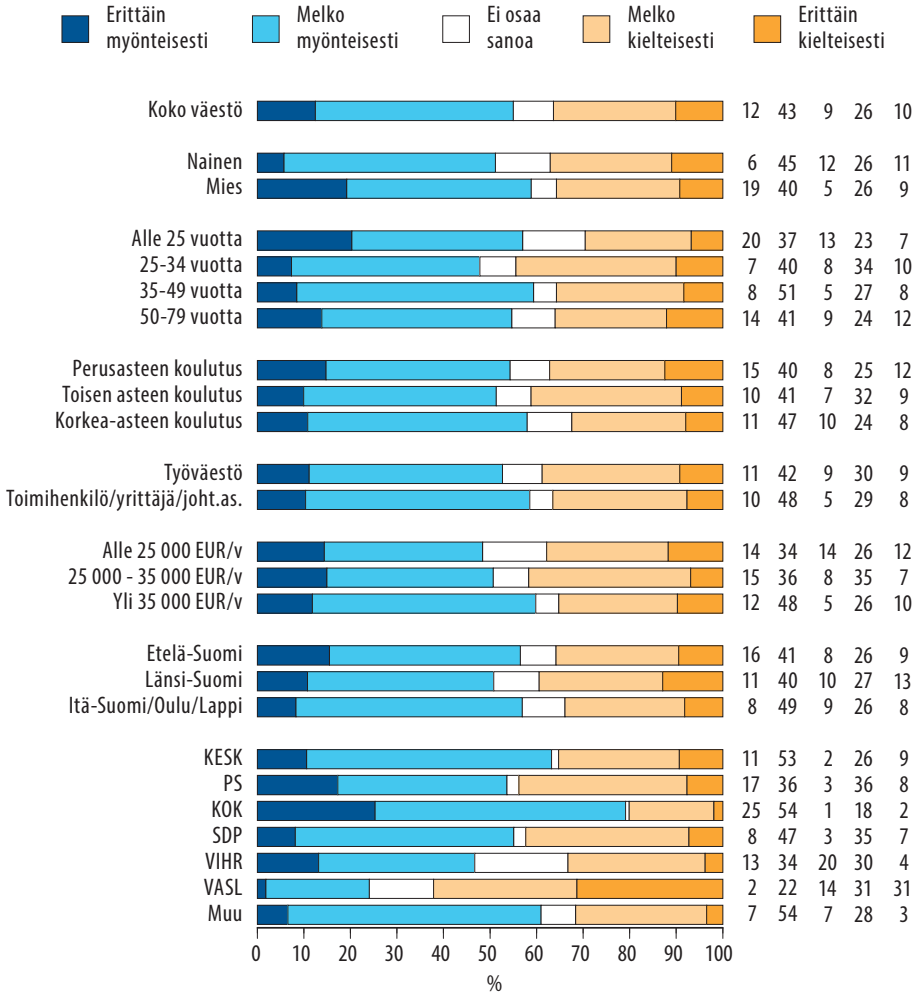
"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Naton kanssa. Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

Kuvio 33. Sotilaallinen yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa

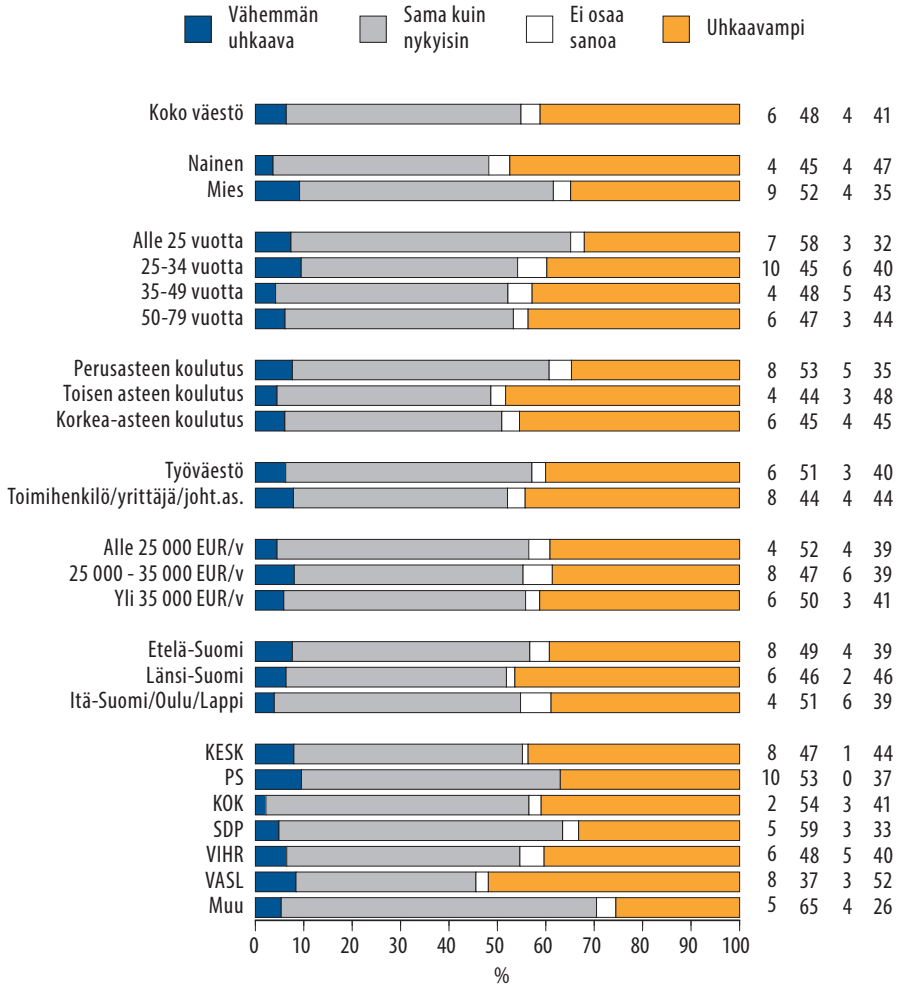
"Suomi tekee sotilaallista yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa.

Miten suhtaudutte tähän yhteistyöhön?"

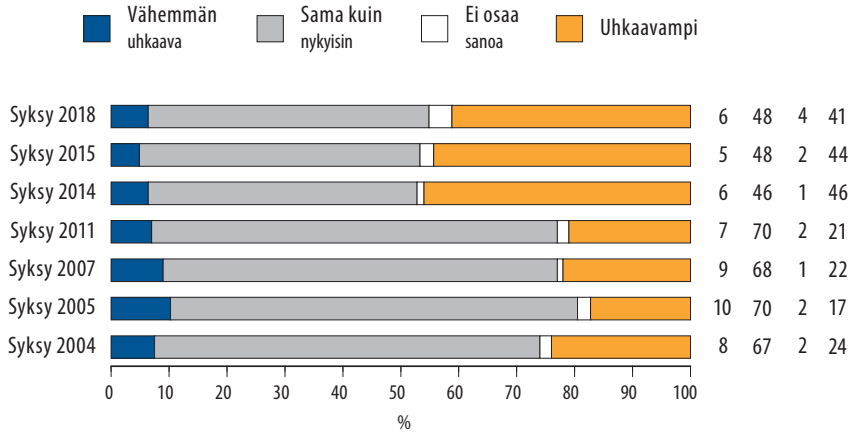
Kuvio 34. Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla

"Millaiseksi arvioitte sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla seuraavien kymmenen vuoden aikana?"

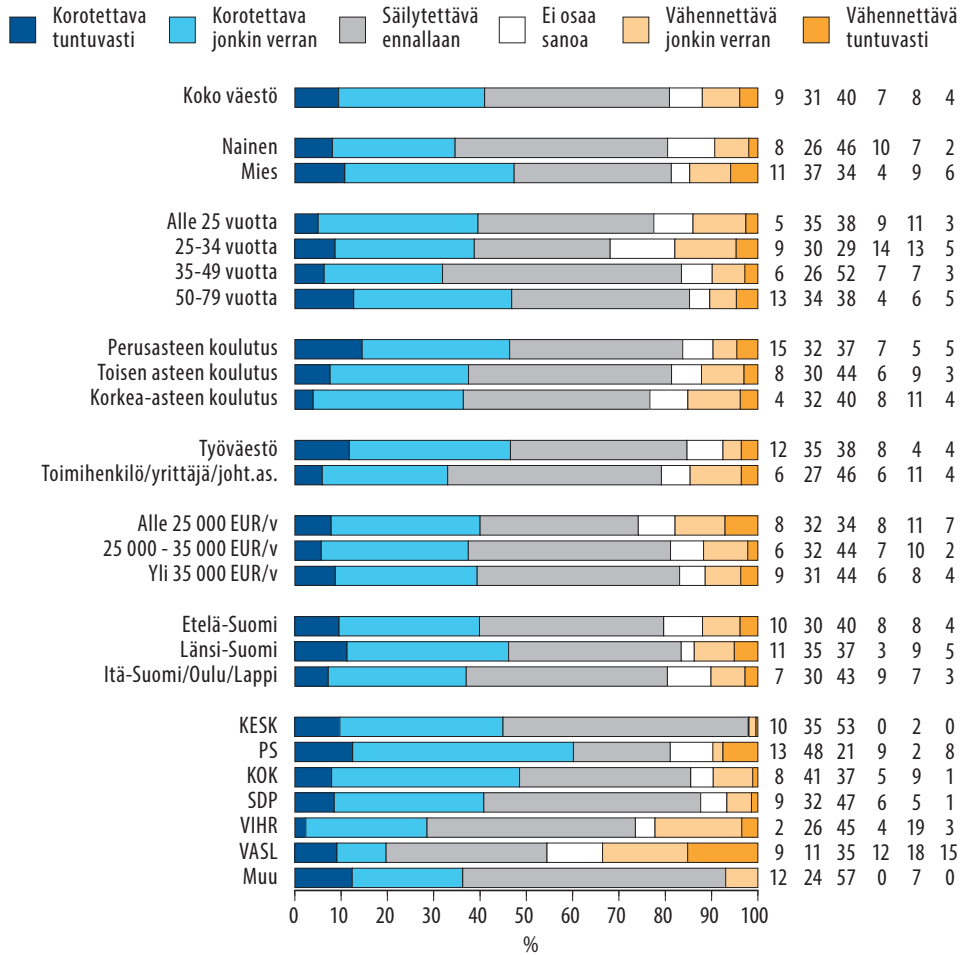
Kuvio 35. Sotilaallinen tilanne Suomen lähialueilla

"Millaiseksi arvioitte sotilaallisen tilanteen Suomen lähialueilla seuraavien kymmenen vuoden aikana?"

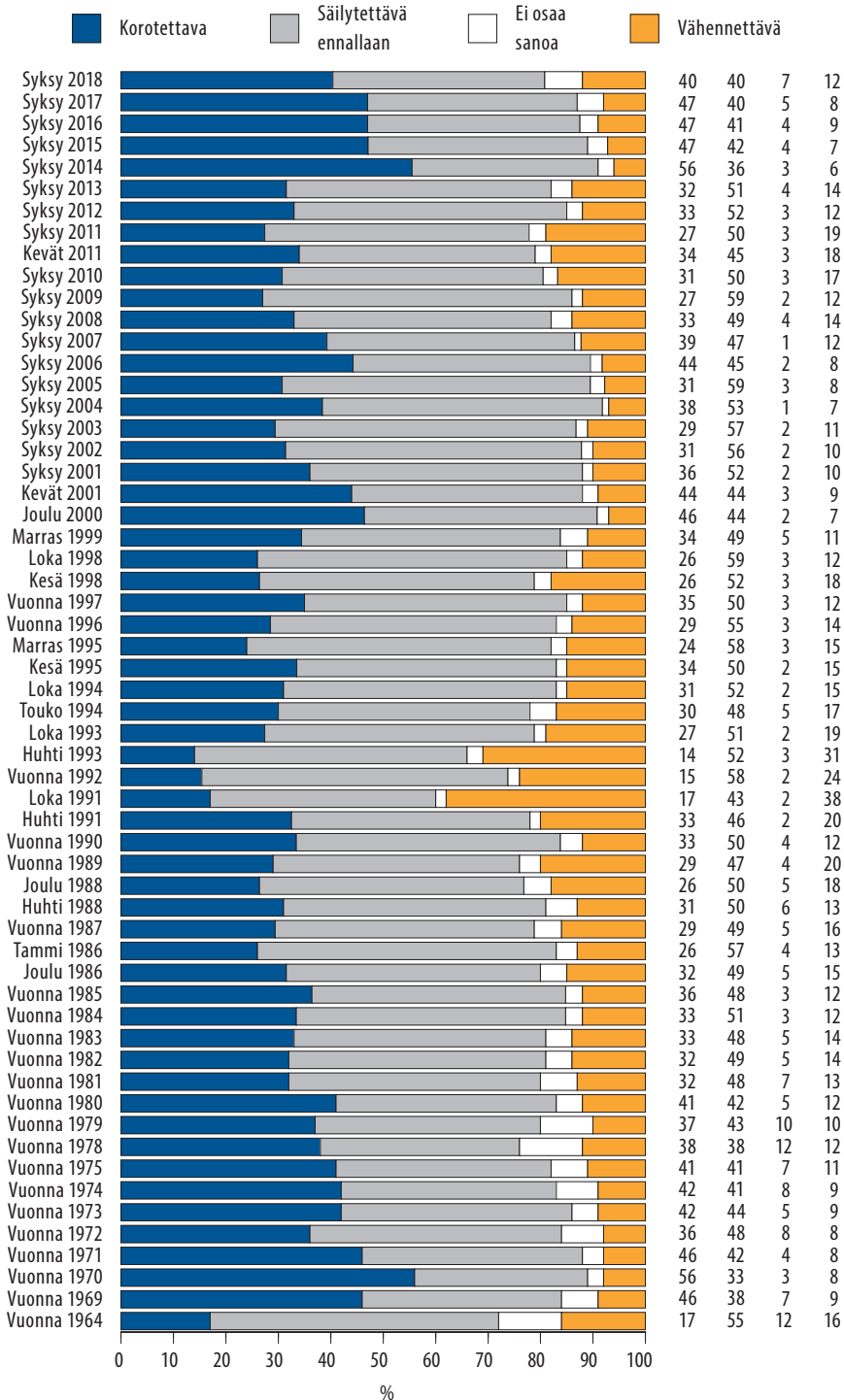
Kuvio 36. Puolustusmäärärahat

"Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?"

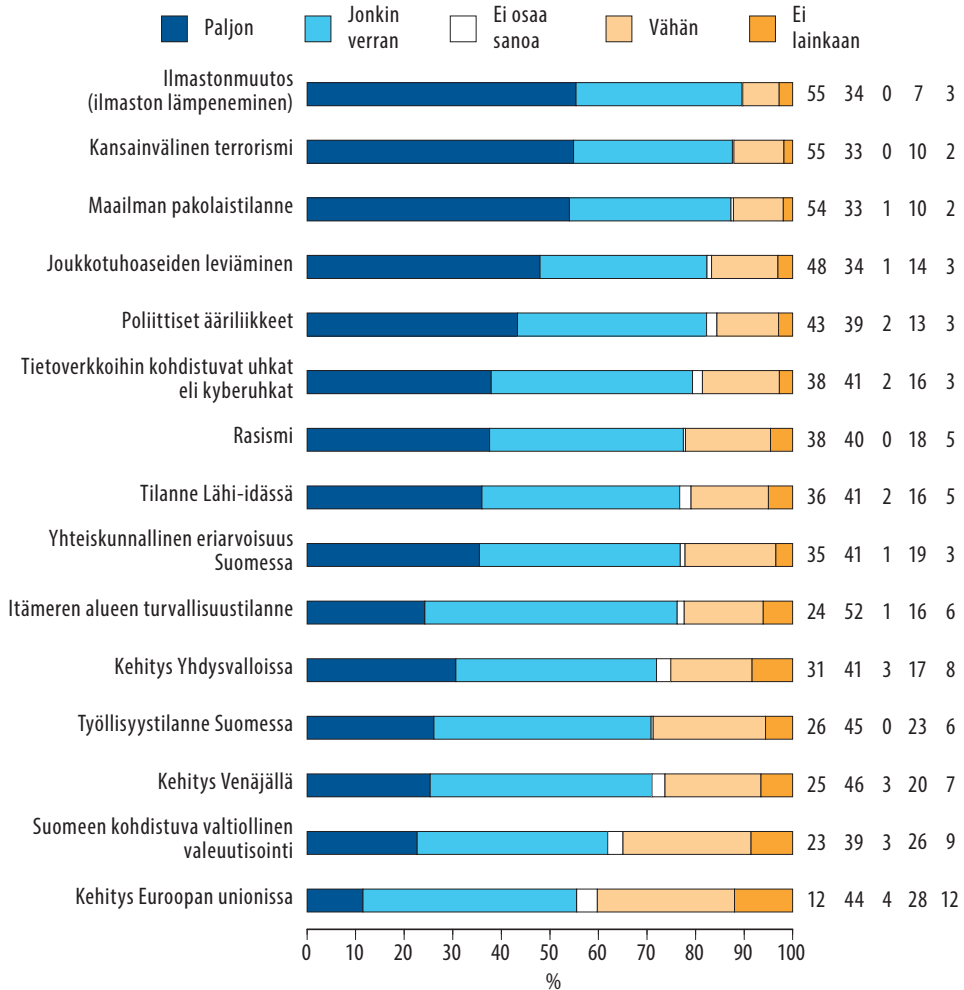
Kuvio 37. Puolustusmäärärahat

"Mikä on mielipiteenne puolustusvoimille myönnettävistä varoista?"

Kuvio 38. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä

"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

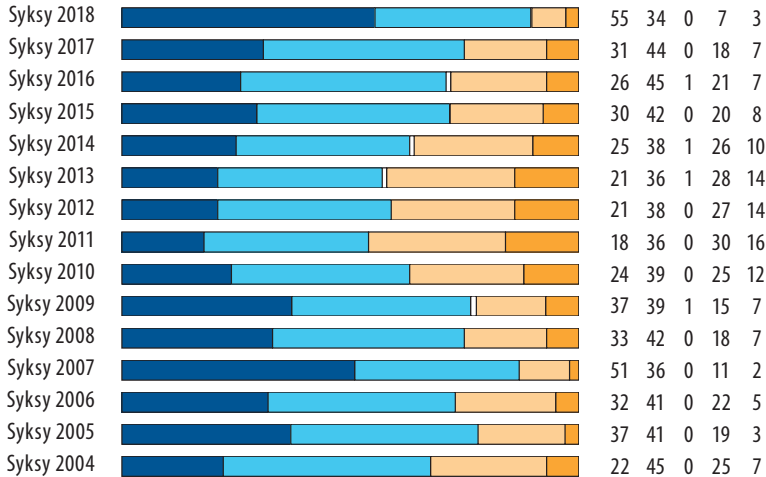

Kuvio 39. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (I)

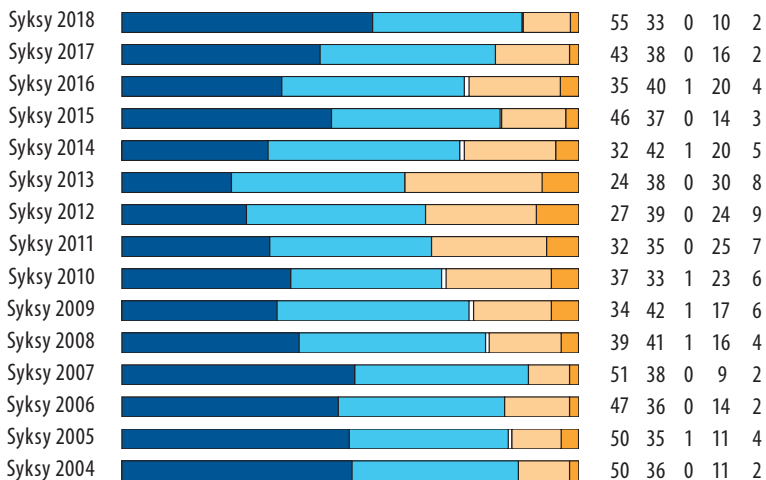
"Miten arvoitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä?
Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

■ Paljon ■ Jonkin verran □ Ei osaa sanoa ■ Vähän ■ Ei lainkaan

Ilmastonmuutos (ilmaston lämpeneminen)*

Kansainvälinen terrorismi

Maailman pakolaistilanne

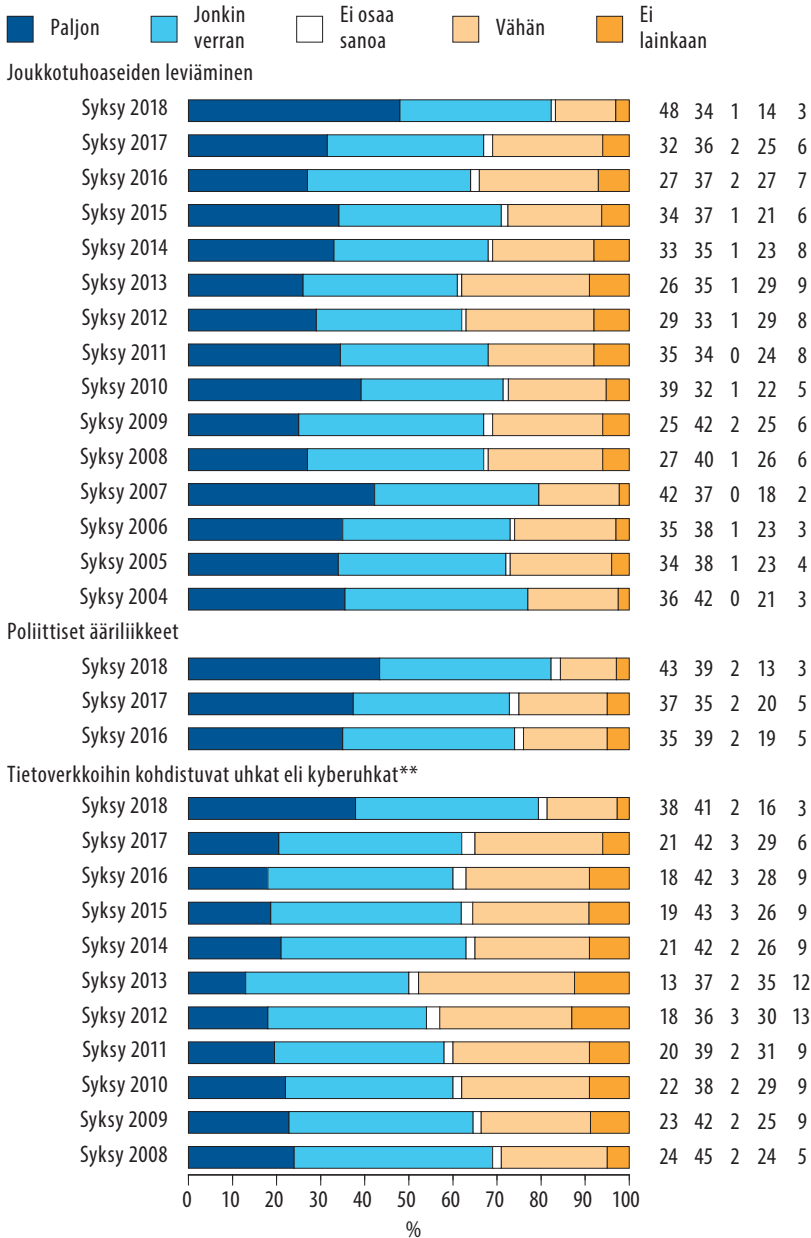

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100
%

*) 2004-2015 Uppvärmningen av klimatet

Kuvio 40. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (II)

"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

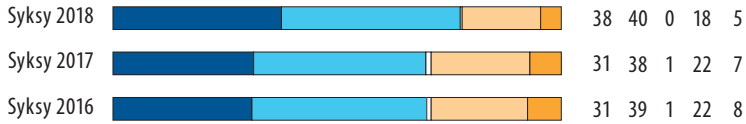
***) v. 2008-2012 Tietoverkkoihin kohdistuva rikollisuus

Kuvio 41. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (III)

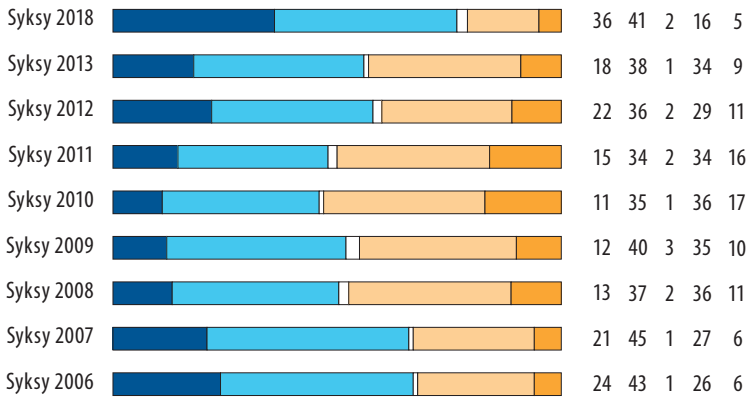
"Miten arvioitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

■ Paljon
 ■ Jonkin verran
 ■ Ei osaa sanoa
 ■ Vähän
 ■ Ei lainkaan

Rasismi

Tilanne Lähi-idässä

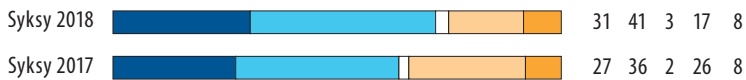
Yhteiskunnallinen eriarvoisuus Suomessa

Itämeren alueen turvallisuustilanne

Kehitys Yhdysvalloissa

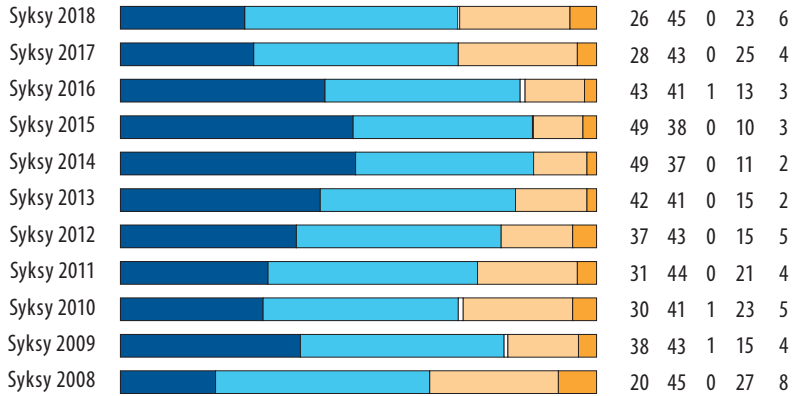
0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100
%

Kuvio 42. Kansalaisissa huolta aiheuttavia tekijöitä (IV)

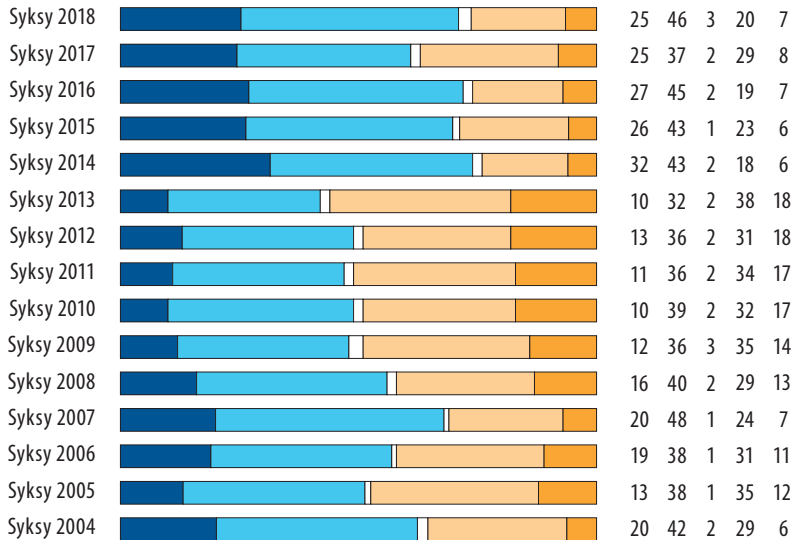
"Miten arvoitte seuraavassa lueteltuja ilmiöitä ja tekijöitä? Missä määrin ne aiheuttavat teissä huolta tulevaisuudesta?"

■ Paljon
 ■ Jonkin verran
 ■ Ei osaa sanoa
 ■ Vähän
 ■ Ei lainkaan

Työllisyystilanne Suomessa

Kehitys Venäjällä

Suomeen kohdistuva valtiollinen valeutisointi

Kehitys Euroopan unionissa

0 20 40 60 80 100
%

